



# **Fiameta : treur-bly-eynde-spel, op de spreucke: den sweep der ongenadige, geesselt haer vaeck selve**

<https://hdl.handle.net/1874/35535>

De tyd en heeft noyt weghgenomen

So blinckt hun deugt voor iedereen.



Den naam en 't overschot der vromen

Want nadat zy zijn overleên

M. P. Voskoyl, BM. 6.37

# F I A M E T A ,

Treur-Bly-eynde-Spel,

Op de spreuker

*Den sweep der ongenadige, Geesselt haer vaeck selve*



AMSTERDAM,

Voor Dirck Cornelisz Houthaek, Boeck-verkooper  
op de Nieuwe zijds Kolck, Anno 1640.

Toe-eygheningh

Aen Iuffr.

CHRISTINA SALMS.



Erbare Jofvrouw *Christina Salms*, neemt my doch ten goeden af de vrymoedigheydt die ick teghens u E. ghebruycke: Mijn schoone *Fiameta* die ick u E. t'huys fende, fal u E. als mede and're Jofvrouwen het padt van Deughden aen wijfen, waer over ick vertrouwe ghy 't werck befchermen fult, met andere Jofvrouwen.

*V. E. Dienstwillige*

M. P. Voskuyl.

*Personagien.*

HELIO DOOR, Soon vanden Hertogh.

SOPHIA Camenier.

FIAMETA Rijcke Edel Joffer.

HERTOGH.

URBANO, Edelman.

HERTOGIN.

PALLESTEYN haer Dienaer.

SEPIER.

Twec DIENAERS vanden Hertogh.

SCHERP-RECHTER Stom.

PAMPILLO, Minjon vanden Hertogh.

SILLA sijn Suster.

CUPIDO.

DIANA de Godin.

DOCTOR.

BRUNO Dienaer van Pamphillo.

STADT-HOUDER.

Twec DIENAERS.

De TYDT.

Heliod.



Ik placht al mijn vermaeck en soete bzeugt te scheppen  
 In 't bliegen vande Dalek/want als ick hoorde reppen  
 Het kraepen vanden Haen/met 't opgaen vande Son/  
 Ick op gheen pluyne Dons my meer vermaecke kon/  
 Ick placht de schuwe Haes in 't kriecken van het dage  
 Gheswindt met Winden snel vol pber nae te jaghen/  
 En al mijn wellust was op een gheoeffent Paert/

De ringh te steecken inde looy en snelste vaert/  
 Besweet dooz Lans en speer vaeck inde kamp te bzecken/  
 Quam ick victozieus ten Hof mijn Vader spzecken/  
 En bzocht de Cere-krans soo loffelyck geblocht  
 Om mijn gesternde Helm/ dat my te wesen docht  
 De Roem der Ridder schap/ waer dooz ick scheen te leben/  
 Ja dagelyck van Mars toe werden aengedzeben/  
 Doch 't is veraudert laes! om 't Oozlogh noch de jacht/  
 Noch 't bzecken van de Lans wert by my niet gedacht/  
 Het bliegen vande Dalek 't is al met my verstorben/  
 Ick ben tot alle bzeught en wellust gantsch bedurben:  
 My is een vonck in 't hert gespat soo vinnigh heet  
 Dat ick te blussen die naemlyck geen raet en weet:  
 Ach Fiamera! kont ghy dus dooz tintel-lichten  
 Mijn bozt in vuur en vlam soo dadelijcke sichten?  
 Of heeft u boesems gloer mijn ziele laes gefenght/  
 Dat u bloet met het mijn dus hittigh sich vermenght/  
 Zupst soo ick u eerst sach natuurlijck en in wesen/  
 Puyck/ schoon en wel gemaeckt/ perfect en wpt gelesen/  
 Soo docht my brave Vrouw/ dat u verweende glans  
 De gantsche Jofferschap te boven gingh althans/  
 Ach! roode Roosemond, en kars geberwde wangen:  
 Wiens paerle 't Fermiljoen van liebe lipjes prangen/  
 Waer Pecter tusschen speelt van aengename dout  
 Die ick soo 't wesen mocht daer wel wpt suppen wout:  
 Die boozhoost dat beschraemt 't pbooz en 't witte marmber/  
 Waer Cupido om sweeft ghelijck als een bescharmer/  
 Op dat noch smet noch vleck en schen dit pronck eieraet/  
 Dat Goddelijck in pzael al 't aertsch te boven gaet/  
 Albaste krop waer in Natuur my schijnt te locken/  
 Daertbeese tepeltjes vermaeckelijck te ploeken/  
 In poefle narmen van de alderschoonste maeght/  
 Die my ter werelt meest booz al wat leeft behaeght:  
 Hoe sal te kennen ick u best mijn liefde geben/  
 Daer mooghlyck ghy noyt dacht op mijn van al u leben!  
 Ghy zijt van afkomst wel erabel destigh groot/  
 Waer geensins mijns gelijck/ doch daer aen soo en stoob  
 Aek my in 't minste niet/ ick sal u staet berrijcken/

Vrbans be-  
 lustert He-  
 diodoor.

Dat niemant ghy ten Hof behoeben sult te wijcken:  
Laet sien / daer valt my in dat haer Sophia sien  
Mijn Moeder's Camenier waer ick seer vyz me ben:  
Dat ick gebzuykten haer by schoone Fiamere  
Mijn woort te houden / en t'ondecken mijn secreete/  
Sy kent my weygen niet: daer komtse wel te pas.

*Sophia uyt een ruyckertje maeckende.*

Joffrou Sophy van waer?

Sophia.

Genaed'ge Dozst ick was

Soo daed'lyck noch ten Hof / u Moeder d'Hertoginne  
Die sond' my hier: doch niet mijn Pzins om u te dinne/  
Ick sou om Culpa hier en schoone bloemen gaen/  
En nu vind' ick de Dozst.

Heliød.

Weest daer in niet belaeu/

Ghy wel gekomen zijt / 'k moet Joffrou u pets vzaegen.

Sophia.

Als 't u belieft mijn Heer.

Heliød.

Hebt ghy vooz weynigh daghen

U Speelgenootje niet gespoocken? liebe seght/

Wy helpt Sophia my / dat bid ick / doch te recht.

Sophia.

Wie meent de Dozst?

Heliød.

Wie 'k meen? De schoone Fiamete.

Sophia.

Die sprack ick giff'ren / Heer / noch eben na den eten

By held're Mane-schijn.

Heliød.

En spraeckt ghy haer allen?

Sophia.

Och jae wy zijn gewoon te wesen met ons twee:

Haer Vader heeft een Hof vol van vermaecklyckheden/

Wel eer uyt lust gebouwt / doch is nu overleden/

Soo dat in desen Hof wy stil en eenigh zijn.

Heliød.

Ach of ick niet u daer eens mocht verbzeughde mijn!

Sophia.

Sout ghy Sophia my daer toe niet helpe konnen?

Wat Pzince my belanght / ghy hebt my opt bebouwen

Gewilligh tot u dienst: doch Fiamete mocht

My qualijck nemen af dat ick u by haer vzocht/

Wyl noyt geen Edelien haer wisten daer te vinden.

Heliød.

Ach! wist sy dat ick haer / Sophia, soo beminde/

Ick acht niet soo versteent haer herte wesen sou/

Want vooz beleefder en geschickter ick haer hou/

Mijn komst sal haer in 't minst geloof ick niet verdzieten/

Verhalven laet van u my dese gunst genieten/

Ick sal weer danckbaer zijn / stelt bid ick my maer tijt

Dat ick u vinden mach als ghy daer t'samen zijt/

Daer is geen swarighept / mijn liefde streckt ter eere

En om te tronwen haer.

Sophia.

Genaed'ge Dozst en Heere

Sy is te laegh van staet u Vader dit belet.

Heliød.

Ten haet niet / want ick heb mijn sin op haer geset/

Mijn Vader metter tijt hem laten sal geseggen/

En Moeder hoop ick sal het stuck soo wel beleggen/  
 Dat endelijcke wy niet vzeughde trouwen beyde.  
 Sophia. 't Is alles wel vooz u: maer ach! wat swarigheyt  
 kan daer van op den hals my Prince vzeovigh komen?  
 Heliod. Dooz swarigheyt en hoeft ghy Joffrou niet te schzomen/  
 Oock salder niemant zyn die van ons doente weet/  
 Sou ick in ongena u vzeughen / 't waer my leet/  
 Ghy kondt wanneer ick kom my by Me-vrouw verschoone  
 In 't houden van mijn woozt/ en lof van mijn persooone/  
 Ep groet haer doch beleest/ en seght Heliodoor

D Fiameta maer alleenigh uptvercooz/  
 Dijn supbere schoone glans en eerbaer sedigh wesen/  
 Heeft hem ter doodt ghewondt / soo dat hy niet genesen  
 Kan werden als dooz u/dit seght haer/ en verklaert  
 Dat sp mijn Art senap alleenigh is op aerd:  
 Sophia laet u doch beweghen dooz mijn klachte/  
 Mijn doot en leven t'saem sijn beyde in u machte/  
 Sijt ghy belust te sien/ ick sterbe om de min  
 Van Fiameta laes! is sp u een Dziendin/  
 Ick unners ben u vzuudt / misgundt ons niet te paren/  
 Maer laet u wesen lief dat beyde wy vergaren/  
 Of anders suyt ghy my ten grave dalen sien.

Sophia. Ach Doozt! veel lieber noch ick u mijn dienst wil bien/  
 Vertrout ghy alles mijn?

Heliod. Soud' ick u niet vertroutwen?  
 Ghy weet waer vooz ick u mijn leven heb gehoutwen/  
 'k heb mijn secreten meer vooz desen u gesept.

Sophia. Mijn trouwe sweer ick u/ en dit sal soo belept  
 Du werden vooz u Prinz / dat alles naer u wenschen  
 Sal gaen van nu af aen / maer laet doch gene menschen  
 D liefde blijcken doeh / vooz dat ghy secker gaet/  
 En stelt u hert gerust ick weet tor alles raet:  
 Helpt my wat bloempjes eerst en schoone Culpa plucken/  
 De rest laet op my staen / 't sal alles wel gelucken/  
 'k Sal eben nae de noen de Joffrouw spzeeken voozt.

Heliod. Ick bid u dat ghy doch wel houden wilt mijn woozt/  
 Hier sal Sophia ick u weder-komst verwachte.

Sophia. Dat doet/ oock wozt het tijt ick d' Hertoginne brachte  
 Al dit verweent gebloemt en schoone Culpa blaen/  
 Mijn Heer met u verlos.

Heliod. 'k Laet alles op u staen.  
 Urbaen. Heliodoor verliest en dat op Fiameta,

Binnen.

Dat 's secker al te stecht / dit moet den Hertogh weten:  
 Ach! Prinz dat ghy soo laegh u hooghe staet verkleent/  
 Dit hadt ick noyt gedacht/ 'k en hadt dit noyt gemcent/  
 En daer toe sal Sophy seer listigh vooz u vzepe/  
 Die lichtelijck daerom mocht komen wel in spe/



De Prins vermits sijn jeught blaecht buurigly inde blam  
Dan d'art'le minne laes! die hem sijn v'p'hepdt nam  
Tot noch toe: Doch soo ken die bzandt seer licht men blussen /  
En waer Sophia dan? soo blijft ghy ondertussen/  
Ick v'rees vooz ongebal: maer ick geen tijt vergis/  
De wonck dient upt gedooft vooz: t'uur an t'bzanden is,

Binnen,

### Fiameta.

Vermakelijck geboomt/ u Oost en blpe v'zuchte  
Die lockte Fiamet haer geesje te verluchte/  
Hier inde schaduw van u soet belommert lof/  
Dat ick niet ruyde graegh vooz: t'bzacffte Princen Hof/  
Daer onsen Hertogh hem gewoonlijck in vermaecke  
Mach met sijn Hertogin: Hier ist waer dat ick haecke  
Om daegh lijck mijn geneught te scheppen in het groen/  
Dus in mijn eenigheyt nae tijt en tijts sapsoen:  
De v'pe kroesegaerten Eeg'lentier die bloepen/  
De bloempjes luycken op / t' gewas en v'zuchte groepen/  
Dat met verwond'ringh ick hen mercken dach aen dach:  
Het klepne pluym gediert / eenstemmigh maecht gewach/  
En schatert lof'lijck upt met volle krop/ de bl'p'heyt  
Die sy gesamentlijck genieten hier in v'z'p'heyt:  
Soo dat van alles ick hier heb volmaecte v'zucht/  
Het visschen selber hem in t' v'p'bertjen verheught/  
En my ontbreekt hier niet/ dan u alleen Sophia,  
Waer offe blyben mach: u nur gespeel seer by nae  
Schier sal verloopen zyn: Daer isse aende poozt/  
Joffrouw Sophy komt in/ ick had u al gehoozt.

Sophia. Wat docht gespeeltjen u dat ick soo langh verbeypden?  
Fiam. Ick wachten op u komst/ en gingh my soet vermeypden  
Hier in mijn eensaemheyt.

Sophia. En ick/ ick wierd' belet.

Fiam. Van wie doch?

Sophia. Dande Prins / die al sijn lust geset  
Heeft Fiameta om u Hof eens te besichten/  
Hy verghde my en seyd' doet my de v'zunt'schap Nichte/  
En leyd' my met u me/ doch ick tot antwoort gaf/  
Sulckx niet te durben doen/ wyl ghy my qualijck af  
Had mogen nemen soo veel stoutheyt te geb'rupken/  
Doch had hy t' u geberght / ghy sout met ooge-luycken/  
Gelijck als ick vertrouw/ dit hebben toegestaen /  
Hy bad soo d'zoeffelijck / ick was Joffrouw begaen  
Soo seer met hem/ siet daer/ een steenen hert sou b'zeecken/  
Een jonge Prins alsoo bed'zoeft te hoozen sp'zeecken:  
t' Scheen Fiameta dat sijn hert hier was alleen.

Fiam. Soo spruyt nootzakelijck daer upt al sijn getweent:  
 Waer was hy soo ghenepgcht om desen Hof te kijcken?  
 Sophia Om 't Hof/ en om 't gebloemt/ om u/ en dierghelijcke  
 En and're schoone vzycht / daer hy soo seer nae graeght  
 Dat hem ter Werelt niet als uwen Hof behaeght :  
 't Was Fiametaes Hof/ daer wenschten hy te wesen  
 Om upt de Culpn u een goude Croon te lesen.  
 Ist Fiametaes wil/ dat hy sijn ooghs vermaeck  
 Cens komen neme mach?

Fiam. Sophia dese saeck  
 Is dooz my vol gebaer : Want soo men hem verspiede  
 Mijn fame was gheschent/ dooz dien de Edel-lieden  
 Vermoeden soude boozt dat ich hem onderhiel.

Sophia Dat ken ick Juffrouw : Maer oft hy gheval gheviel  
 Den Prins daer eenigh quam / als wy te samen waren.

Fiam. Daer was niet aen misdaen: Van ons sou gheen beswaren  
 My komen soo ick acht/ maer 't klappende gavel  
 Gemeenlijck op der Dozsten gangen letten sel/  
 Dit geeft my achterdocht.

Sophia Maer Joffrouw/ sijn Genade  
 Doozichtig is/ en die met liefde is belade  
 Vermijt sich met boozdacht van elck te sijn bekennt/  
 Dus ist niet noodigh ghy daer in bekommert bent/  
 En ick sal by u sijn/ waer hebt ghy booz te schzome?  
 Het eerlijcke gemoet ist wapen vande vrome.  
 De goedertierentheyt die is de Prins gelijck /  
 Hy is van staet en deughde beyde eben rijck:  
 'k Heb met hem om gegaen van mijne kindtsche daghen/  
 En noyt aen hem vermerckt yet: dat mijn mocht misghaghen/  
 Seer stemmigh is hy en met grootshydt niet versien.

Fiam. Veel deught Sophia moet u vande Prins geschien  
 Dewyl sijn gaven ghy doozluchtigh weet te loben.

Sophia Hy is soo spraecksaem als de minste vanden Dobe/  
 Goet Arrens/ seer deboot/ Godbzuchtigh/ wel geleert/  
 Van d'Edelen ont sien / van yder een ge-eert /  
 En 't is een bozst te paert die altoos ringh sal stecken.

Fiam. Soo is de Prins volmaeck : soo heeft hy geen gebzeecken/  
 Sophia 't is genoegh laet ons na 't Bloem-hof gaen.

Sophia Alst u geliest gespeel.

Fiam. Siet langes dese Laen  
 Vermiffen wy de Sonn' tot dat wy ginsfen komen.

Sophia Gheleghentheydt Joffrouw dient somtijt: waer ghenomen.

Binnen

# Hertogh en Urbano uyt, verbaest zijnde.

- Hertog Urbano      Urbano isset waer hebt ghy dit selfs gehoozt?  
Gehoozt en oock ghesien vertrouwd' u op mijn woort/  
Sy heeft hem vast beloost by Fiamete te bzenghen/  
En ick docht Dozt terfont/ dat ghy niet soude gheghen
- Hertoginne uyt.  
Dat aen soo laghen staet hy hem verbinden sou/  
Verhalven dat ick vooz nam/ om u dit ghetrouw  
In alder yl te doen vooz'ichtelijcke weten.
- Herto.  
Wats Hertogh dat?
- Hertog      D Soon/lief schoone Fiamete,  
En heest te trouwen haer/ o smaet genomen vooz /  
Sophy is Coppelster.
- Herto.      Mijn Soon Heliendoor  
Is Hertogh die verliest? wie bzaecht doch dese mare?  
Ick weeter gantsch niet af: ap! Hertogh wilt bedare/  
En sou Sophia hier de Coppelster van zyn?  
Dat en vertrouwd ick niet noch 't heest geen waerhepts' schijn:  
Hebt Urbaen ghy den Prins met Fiamete sien spzeeken?
- Urbano      Den Prins heest Hertogin behendigh dit besteecken/  
En aen Sophy belast u hooghepts' Camenier  
Te houden doch sijn woort: sy zijnde goedertier/  
Heest hem wel hier beloost de Juffrouw te bezaten.
- Herto.      En waer is dit geschiet?
- Urbano      Gins inden Hof daer saten  
Sy beyde / en 't gewiel ick zijnde daer ontrent  
(Daer sy op dachte niet) dat my dit wert bekend /  
Den Hertogh die sal haest bevinden inder waerhept  
Dat ick gheen leughentael en spzeek / maer naechte klaerhept/  
Mijn hals ick stel te pant soo valscheijck ick liegh.
- Hertog      Deel nutter ghy u Soon gesmoozt had inde wiegh.  
Fy/ om een eenigh hint dat ick van soo veel waerde  
Altoos gehouden heb / jae dat de logge aerde  
Te waerd ick achten om met voeten te betreen  
Sal my dat dus in rouw / sijn Moeder in gemeen  
Soo droevigh bzenghen/ Ach! Ick sweert Sophy sal sterben/  
Maer beynse moet ick.
- Herto.      Ach! Soon hoe menigh werben  
Heb met u Dader ick des nachts wel overdacht/  
Hoe wy best hoogh in staet en Doz'stelijcke pzaecht  
Wythuwen soude u tot een loffelijcke fame.
- Hertog      Hy selfs behoozden hem wel billijcke te schame  
Dat Fiameta hy soo wust verkiesen souw  
Om me te echten en te trouwen tot sijn Drouw/  
Wat raet doch Hertogin? Hoe salmen dit beletten?  
Sophia sal ick vast doen dadelijcke setten/

Wat middel seght my doch ons te gebuycken staet/  
Tot de verhinderigh dat dit niet voort en gaet/  
Want met mijn wil en sal hy nummer met haer echten.

Herto.

Doch kan ick niet verstaen dat hy haer lief te rechten/  
De seught is altoos wulps en soecht wat omme gangh  
En soete tijt verdoÿf: Maer daet en duurt niet langh.  
Ick bid den Hertogh laet ons selver hem eens vraghen  
Of hy van meeningh is met haer sijn leve dagen  
Te treden in 't verbondt van d'Hepl'ge ware trouw.

Hertog

*Niet en hoort.*

Herto.

Ick mis mijn sinne schier van herte-leet en rouw/  
Hy sal te swareljck hier wesen af te trecken.  
Sophia moet van kant.

Ick hoop u te verstrecken  
Een voozspzaeck by u Soon/ om hem dit af te raen/  
Weest ghy mijn Prins gerust/ laet alles op my staen/  
Sophia heb ick lief / heeft sy uyt slechtigheden  
Den Prins pets wes beloost/ dat sal met goede reden  
Ick haer bevelen om vooztaen niet meer te doen.

Hertog

*Niet en hoort.*

Herto.

Dat doet dan: Want ick heb op haer seer quaet vermoen/  
Dus sal sy zijn gestraft ick wil my aen haer wzeecken.

Ick sal mijn Sone soo wel troetelen en smeecken  
Dat/ schoon hy haer bemindt het haest verandert weer /  
Daerom ontstelt u niet/ dat bid ick u myn Heer/  
Met u verlof wy gaen/ laet ons geen tijt versupme.

Urbano

Den Hertogh depnst ick siet/ en lept bast op sijn luyne.

Binnen.  
Binnen.

### Heliodoor.

Met hoe veel blijshap is mijn Ziel nu ingenomem/  
Nu mijn Sophia sepd' ick vrplicjck sonder schzome  
Nach naer mijn Juffrouw gaen om 't Hof van haer te sien/  
Als ick my wachte maer alleenigh vooz verspien/  
En daer toe weet ick raet/ 'k sal van mijn Hoveniere  
Een kleeft gaen leene en verandere mijn maniere/  
Op dat my niemant ken wanneer ick derwaerts gae:  
De liefde listigh is de min aept alles nae/  
Daer komt de Joffrouw/ ach! ghy schoone Fiameta,

*Fiameta wy.  
Fiam.  
inden Hof.*

'k Sal mijn verkleeden gaen: op dat doch niemandt wete/  
Hier anders pemant komt als die u pade wist  
Dat inde Hobe doch wel dagelijckx geschiet.

Binnen.

Ach Fiameta, ach! hoe woelen u gedachten/  
D' bljhe daghen zijn verkeert in d'zoebe nachten/  
Ick mymer waer ick gae / en binde nieuwers rust/  
Ick walge van mijn selfs / en alle aerdsche lust /  
Mijn Camer is te engh / bedomt soo is mijn Zale/  
Het hert is soo beklemt/ ick ken geen Adem halen:

*Hy gaet hem haer sijngh verklede.*

Mits my te booze komt het Beelt van Heljodoor  
Die weent om Fiameer dat ick sijn klagen hoor.  
Wat mocht Sophia my doch van de Prins vermane ?  
Ick heb my zedert ach! ghewasschen in mijn tranen/  
En alle ooghenblick aen hem en haer ghedacht/  
En hoe hy wenschten hier by my te sijn gebzacht.  
't Is wonderlijck my dunckt dat hy met mijn verkeeren  
Soud willen / als sy sepd/ en dat in deught en eere :  
Hy is een Hertoghs Soon en Prins alree van 't Lant/  
Sijn Hooghepdt wast verkleent/ sijn Moeder was het schant/  
Die verder met hem siet/ en hooger sal bestede/  
Ach! Fiameta keert/ keert weder tot de reden

Heliodoor  
in Hoveniers  
ghe-  
wone uyt.  
Heliod.

Comt hy u Hof besien / toont maer een hly ghelaet  
Indien hy eerlijck komt/ schickt dat hy eerlijck gaet/  
Hy sal genegen sijn misschien te sien u Bloemen.  
Ha schoone Fiameer ! men mach u schoon wel noemen/  
D' sijnbere Sonne glans is waerdigh datmen prijst/  
Ghy maect dat pder een u alle eer bewijst/  
Hoe sal in aenspraeck ick best by de Juffrouw raechen?  
Ick heb al pers bedocht.

Fiam.

Wel wat of hier te maecten  
Is booz den Hovenier ? Dit dunckt my wonder vzeemt/  
Wel Hovenier van waer?

Heliod.

Beleefde Juffrouw neemt  
My doch niet qualijck af / dat ick dus stout getrede  
Com by u inden Hof/ 'k heb Juffrouw maer een Bede  
Men u dus eenigh hier te vergen booz mijn Heer.

Fiam.

Wie is u Heer seght op / daer na verlaught my seer ?

Heliod.

Ick kome Juffrouw met den Prins tot hier gewandelt/  
Soo dat wy by de wegh gesproochenen ghehandelt  
Van Bloemen hebben en van Culpn die hier staen  
Waer onder eene is/ die 'k vzees my mocht ontgaen  
Dooz pemandt die met list/ daer van 't affetfel sochte/  
Soo dat hy licht daer dooz de klad'er wel in bzochte.

Fiam.

Wat kleur heeft dese Culp? wat voert hy booz een van?

Heliod.

Men noemt haer Goude Croon.

Fiam.

Soo weet dat ickse kan :

'k heb soo veel vzeres daer wel om ghehadt booz desen/  
Maer ick hou haer te waert ick hebse upt gelesen  
Weer boven al 't gebloemt/ wast daerom dat de Prins  
Versocht te komen hier/ ick mis haer niet geen sijn:  
Maer soo ick inden Hof heb andere schoone Bloemen  
Die sijn al booz de Prins.

Heliod.

Mijn Goude Croon ick noeme  
D' Fiameer te sijn/ siet wat de Prins niet doet  
Op dat doch van sijn komst hier niemant en vermoet.  
Mijn uptverhozen Culp / u schoonhept my bestraelde/

Dan dat ick u eerst sach/ doeh ghy in 't venster pzaelde  
 Met Gaddelijcke glans/ en ick verby u reede  
 Belauwert opgezonden/ in 't Nsere geseedt.  
 Doen segh ick/ ick de ringh had dziemael af gesteecken  
 En quam Dictozieus verby u deur gestreecken  
 Waer zijt ghy om beschzoomt? Dewyl een Prince knield  
 Dooz u alleen om gunst/ die ghy by na ont sielt  
 Hebt dooz u schoonigheen? of sout ghy wel ghenoege/  
 En scheppen in mijn pijn u vzeughde/ 'k sal my boegen  
 Te dulden wat ghy doet.

Fiam.

Staet Prince bid ick op/  
 Ich ben als spraeckeloos / soo vol is my de Crop /  
 Wat mach de Dozt mijn Godt tot dese daet bewegen.

Heliiod.

Mijn Edele gemoet is tot u soo gheneghen/  
 Vergeest mijn stoutighepdt / ghy siet met wat een hert  
 Dat ick u sneeche kom / hebt mielp met mijn smert/  
 En laet my soo veel gunst by u mijn vrou verwerben/  
 Ich u by-sijn geniet dat ick doch niet ken verben/  
 Wat hindert u Me-vrouw dat ick niet u verkeer.

Fiam.

Ich vzees booz ongenade van u Dader Heer/  
 Mijn staet is te geringh om Dozsten r'onderhoutwen/  
 En barder past u bet met d'aldergrootste vrouwen  
 Van gantsch Italien als met my om te gaen:  
 Laes wist het d' Hertogin/ boozwaer sp fou mijn smaen/  
 En schelde/ dat soo stout ick u liet by my komen.

Heliiod.

Dooz d' Hertogin Me-vrouw en hoeft ghy niet te schzomen  
 En ken ick geen Princes me maken u te zyn/  
 Wie kent verhindere/ wie salt belette mijn?  
 Als ick alleenighu wil trouwen en geen ander?

Fiam.

De Dozt verstaet my recht / hoe lichtelijcke hander  
 Verbodt geschiede flux/ soo bleef ick ach ! in schandt.

Heliiod.

Ghy sult oneerlijk noyt van mijn sijn aengerandt/  
 O Heen: Waer d' Echt ons sal wel bondigh samen hechten  
 En groen van Laure blaen twee supbere Cranssen blechten  
 Ter eeren van mijn trou die ick u offere kom/  
 Mijn Fiamera Lief/ en waerde Culpa blom.  
 'k En soeck u pdel niet upt geple lust te trecken  
 Tot eenigh vuyl besach ick schoutwe sulcke blecken/  
 Ghy zijt my al te waerd' mijn schoone Fiameet,  
 Om te verboeren u tot sulck onluchigh leet/  
 Mijn Engeltje laet my afwisse doch nu' tranen.

Fiam.

Hoe soud ick ach mijn Prinz ! dit hebbe durbe wanen/  
 Dat ghy soud zyn verliest op my dus onberwacht ?  
 Blust bid ick dese bzant/ ap! blustse npt met macht/  
 Soo bzeught ghy Fiameet noch u in geen bestaaten.

Heliiod.

Wilt ghy my zyn getrouw?

Fiam.

Getrouw was ick u garen/

Maer 't is toch al vergeefs / ghy bzencht my in gebaer/  
Den Hertogh bzencht my al / u Moeder vol misbaer/  
Sy sullen vrees ick my doen bzenghen om het leven.

Heliod.

Dat sal ick wel verhoen / 'k wil hondert lebens geben  
Dooz ghy het u verliest / maer daer is gantsch geen noot/  
Bedeckt te vpen is het schutsel booz de doot:

Wie ken my / schoon / ick kom by u dus alle daghen/  
W Hovenier is vpy daer salmen niet na bzenghen  
Wanneer hy komt of gaet / dus geest u hert gerust  
Mijn liebe Rosemondt / die ick soo vaeck gekust  
Heb midden inder nacht / wanneer ick scheen t'ontwake/  
En in u narren my seer poesslich te vermake  
Met aengenaem onthael en minnelijck ghestreel/  
En menigh lief ick van u dupsent kusjes steel.

Ach Fiamera! laet u dese mijn Dypagie  
Niet duncken doch te zijn een dzoebige quellagie /  
Ick wil dus alle daegh met vumbelijck onthael  
W komen troosten / en hier by u t'eenemael  
Verhoude mijn / om in de appels uws gesichte  
Mijn seer genegen hert van qualen te verlichten /  
Want mijn verliesde bzandt hier me niet is gebluft /  
Nets anders ist de-vrouw waer dat mijn hert naer lust /  
Mijn zielte grijpt doch moet 't sal alles wel gelucken.

Fiam.

't Schijnt dat mijn Herte barst aen hondert dupsent stucken.  
Daer is Sophia Dzing en komt naer ons verbaest  
Haer best geloopen Heer.

Sophia

Ach! Doozt dus metter haest  
Ick dzoevigh tot u kom / Urbano ons verspiede /  
't Is my boozwaer geseyt van twee drie Edelliede/  
By heeft u Dader al ons dochte naecht ondeckt /  
En hem tot toornigheyt van u en my verweckt /  
Den Hertogh sweert my aen den hals te willen straffen /  
Ach! waer verbergh ick mijn?

Heliod.

Ick sal u middel schaffen /  
Doozt sonder langh beraen u in een Clooster geest /  
Daer bukten banden ghy een wijs in vpyheyt leeft /  
En wat hier omme gaet dat sal ick u doen weten /  
Sophia boozt.

Sophia

Daert wel / en ghy niee Fiamera.

Fiam.

Wat tydingh bzencht sy Heer / en wat heeft sy misdaen /  
Dat ghy haer raet verbaest in 't Clooster stracks te gaen!

Heliod.

Wetrou dat weet ick niet / ick gader na vernemen :  
Of sy in 't Clooster is sy sal daer niet verbzeemen /  
Ick sal wel maken sy weer baerdigh komt ten hof /  
Daer schande ist booz die soo leelijck haer en geof  
Met leugen-tael bekladt / 'k heb vande saeck mee kenniss /  
Doch Dader is wat straf / dus vrees ick lief booz schennis.

Binnen.

Maer

Fiam.

Maer is het niet o Prins dat ghy zyt oberhoort  
 Doen ghy Sophia badt te houden hier u woort?  
 Och! ja het valt my in / dit deed' my soo swaermoedigh  
 Zijn/in u komen Prins/ dit deed' seer oberbloedigh  
 My suchten soo benauwt/ ach keert! ach keert! vermont  
 En past doch dat ghy hier niet weder by mijn komt/  
 Ich vrees den Hertogh u hier sou doen inoghen soecken.

Heliod.

En vrees niet mijn Princes / niemant sal hem verkloecken  
 Te komen daer ick ben / daer zyt verseeckert van/  
 Maer u bevel Mevrouw/ ick geensins houde kan/  
 Schoon/ dat ick most om u hier dupsent doode sterben/  
 Soo ken ick noch en sal mijn Fiameta derben/  
 Doch om eens van de saeck te krijghen recht beschept/

*Hy treckt sijn Hoveniers ghewae weer aen.*

Soo sprey ick my ten Hofen hoo? watmen daer sept/  
 Laet ick Princes u doch hier morgen weder binden:  
 Daert wel met dese kus mijn supbere ziels beminde.

Sy doet Re-  
verentie,  
Fiam.

Op mee! bedzoefde Maeght wat swaerder ongeluck  
 Komt my nu ober doch/ wat hertleet en dzuck  
 Komt parffe my de ziel met sterke stae schoeven?  
 Wat al onheple my na volghen met bedzoeven?  
 Den Hertogh mach vergramt my jagen uyt sijn landt/  
 Of doen vermoorde dat ick sterbe laes met schandt:  
 Maer Fiameta hoe! de Prins sal voo? u spzecken/  
 Dewyl hy van sijn trou en liefde u geeft teecken:  
 Doch ken u niet misdaen hierom in 't minste zyn/  
 Dewyl noch niemant weet dat hier de Prince mijn  
 Van daegh gespyrooken heeft/ het eerste van sijn daghen.  
 Dus of den Hertogh hem al schoon quam af te vraghen/  
 Of hy by my verkeert / en dat hy sulckx ontkent/  
 Al blijft hy dan verbacht/ ick blybe onghesehent:

Binnen.

Echgo.

Doch ben ick niet gesindt hem langer aen te houwen/  
 Hem houwen Echgo? Seght/ ap raed' my doch ghetrouwe/  
 Sal ick hem houde trouw? ick wijck hem om sijn staet/  
 Staen/ Echgo ick ten doet my vrees ick doch geen baet/  
 Baet/ dat daer na te spa ick home souw te vluchte/  
 Het vluchte bake gaf de loopers geen ghenuchte/  
 Geneughelijck te vluchten dat stontd noch te doen/  
 Maer ick noch oock den Prins sijn bepde niet soo koen/  
 My doen dan koen de vlucht om baet getrou na Franckrijck/  
 En houwe trouwe staet/gund ons te wesen Lanckrijck/  
 Maer sullen eyndlijck wy komen weder hier?  
 Soo danck ick Echgo u dat ghy my goedertier  
 Hebt alles openbaer gemaecht/ en wat geschiede  
 Ons sal hier na : Daerom 'k sal Prince met u bliede  
 En blijven u getrouw en hebben suur en soet/  
 En sijn als ghy gesindt en eben eens gemoet/

houwen  
trouwe  
staet  
baet  
vluchte  
genuchte  
doen  
koen  
Vranckrijck  
Lanckrijck  
hier

Het



Het gaet dan soo het wil/ hier sal ick hem verwachten/  
Dermits de Echo my dees goede tydingh bzachte.

Binnen.

## Hertogh ende Hertoginne.

- Hertog **Dermerckt ghy Hertogin nu wel de smoode daet**  
**Die u Sophy begingh / sy heeft den Prins bewoghen**  
**Hier toe/ en ons en hem gesamentlyck bedzoghen/**  
**Dat my ick sweert op haer eer langh te wzeecken staet.**
- Herto. **Is hierom vuple proepe ghy nae 't Clooster gaet**  
**En schaemt te komen uwen Hertogh onder oogen ?**
- Hertog **Wat bozsten of sy heeft vooz desen gepl gesoogen/**  
**Dat sy tot Coppelster haer nu gezuypcken laet ?**
- Herto. **Wie Hertogh sepden u dat sy haer heeft versteecken?**
- Hertog **Ich weet het dat sy is nae 't Geestelyck geweecken.**  
**Du 't vuur sy heeft gestoocht in 't Princens ingewant/**  
**Du boelt sy eerst het quaet aen u en my bedzeben/**  
**Doch daer vooz sal ick haer doen straffen weer aen 't leben/**  
**Die my beroofde van soo lief en waerden pandt.**
- Herto. **Ach Soone! sult ghy u en 't gantsche Hof die schande**  
**Soo dzoevigh laden op? Dooft bid ick wyt het bzande**  
**Van u ontsonchte bozst: schuwv schoone Fiamet,**  
**En mits haer lage staet/ u liefde doch besteet**  
**Men 't Farraresche bloet/ doozluchtigh hoogh gebozen/**  
**Dat wy tot ulve staet al hadden langh vercozen.**  
**Emilia mijn Soon u bet in als gelyckt/**  
**Dermits malkandze ghy in schoonheyt niet en wijckt/**  
**En 't past den Princes wel met haers ghelyck te paren**  
**Dus daerom Heljodoor laet Fiameta varen:**  
**Daer komt sy wel te pas.**
- Heliod. **Met al eerbiedigheyt**  
**Com ick begroeten u en wensch u saligheyt.**  
**Hoe! wat veranderingh bespeur ick in u wesen?**
- Hertog **Daer zyt ghy d'oozsaeck af/ sy/ daer ick u vooz desen**  
**Soo lief opt heb gehad/ dat alles wat ghy deedt**  
**My seer was aengenaem/ en dat ghy nu met lees**  
**My dartel plagen komt / dooz d'ongebonde minne**  
**Die ghy op Fiamet geleght hebt u Doellinne/**  
**Of lief hoe ghy 't verstaet/ waer toe Sophia heeft**  
**W als een Coppelster gedient soo onbeleeft/**  
**In plaetse dat sy u behoozen had te raden**  
**Ten besten / haelt sy op haer hals mijn ongenade/**  
**En is quansups geblycht in 't Clooster om geen smaet**  
**Van my te lyden/ vooz haer vuple overdaet.**
- Herto. **Ach Soone! hebben wy voozdachtigh en met reden**  
**D niet gesocht met staet ten houw'lyck te besteden ?**

En ghy gaet nu soo los u wufte minne bien/  
 Een Juffrouw die van Stam en flechte Edellien  
 Gesproten is/ het welck u boeghde met boozsichte  
 Deel eer te schouwen als te vangen aen soo lichte/  
 Ach! welck een donder-slach scheen my dees maer te zijn/  
 Als ick dit hoorde/ of datmen verhaelde mijn  
 Hoe ghy Sophia had gheboden om te spzeeken  
 De Juffrou Fiameer, mijn herte scheen te bzeeken/  
 Hebt ghy booz desen opt de Juffrouw wel gekent &

Heliod.

Ick heb haer eens gesien/ Doch nimmermeer ontrent  
 Of booz of na geweest: Wat isser aen misdzeben?  
 Sophy en sp zijn twee gespeelen/ en daer neben  
 Soo ist een eerlijck kindt/ derhalven dat ick hadt  
 Sy my geliefde mee te nemen/ waer op dat  
 Sy my geantwoozdt heeft / sulcx niet te durven wagen/  
 Of sy sou om verlof eerst moeten d' Jffrouw vzaen:  
 En dit heeft u Urbaen verkeert vals aenghebrocht/  
 Dien Rekel/ en daer dooz een plasdancck maer gesocht/  
 Stelt Vader u gerust: Ap moeder weest te vreden  
 Besadicht u gemoet en stilt u tooznigheden:  
 En of ick by geval/ eens by de Juffrouw gingh  
 Ap te vermaecken wat/ was dat soo wond'ren dingh?  
 Sophy is een Sottinne gaet sp daerom vluchten.

Herto.

En sepd' ick Hertogh niet dat dit maer upt genuchte  
 Wel wese mocht/ indien dit schoon al waer geschiet  
 Gelijckerwijs 't niet is / als selfs den Hertogh siet.

Hertog

Ick wil geensins mijn Soon/ ghy met haer sult verkeeren/  
 Gaet om met uws gelijck dat is al mijn begeren:  
 Ick hoor wel daer is aen de Juffrou u behaeght/  
 Gaet vzydt Emilia der Farraresen maeght  
 Een jonghe Hertogin/waer dooz u glozr rjfen  
 Mach loffelijck ten Hof dat pder een sal pzyfen.  
 Gaet samen en ontbiet Sophia wederom.  
 Ghy onderrecht u Soon tot dat ick by u kom/  
 Dewyl de saecke noch niet verder is gekomen  
 Soo werdt sp in genaed' van my weer aengenomen/  
 Maecht datse niet en vzaelt/ want soo te langh sp wacht  
 Soo werdt de saeck te meer van haer by my verdzacht/  
*Sy doen Reverentie en gaen binne.*

Gaet Sone daer ghy gaet ick veyns my doch/ ick mercke  
 Dat anders als ghy spzeekt sijn inder daet u wercken/  
 Soo dat ick wel op u sal letten doen hoorzen :  
 En als Sophia komt doen ick haer 't hooft af slaen/  
 Vermits sp d' doozsaeck is alleen van dese schemis  
 Daer af : of hy 't ver schoont/ ick hebbe seeckere kennis/  
 Dus was het veynsen my seer dienstigh nu ter sondt  
 Om haer te krijghen weer ten Hof dooz sulcken vondt/  
 C

Sy moet / sy moet van kant op dat de Joffer vzeese  
Mee vooz mijn gramschap / en de Prins dies schult te wese/  
Soo blyft hy daer van daen / en sijne liefde sterft/  
Dooz dien haer by-sijn hy gestadighlijck dan derft/  
Dits wel van mijn bedacht : Ick most haer toch ten deele  
Den Appel schencken om wat bepde mee te speele.

Binnen.

### Sophia met een Brief.

Mijn wert soo vande Prins daer schziftelijck geschickt  
Dese beslote Bzief / die mijne sake wickt  
Gantsch sonder swarighept / of eenigh nae bedencken  
Dat mijn blyhertigh maect wyl niemandt my sal krencken/  
Hy schzift my onse werck te hebben soo belept/  
Dat hy veruoeghen sal sijn Vader met beschept :  
Doch dat ick wel gedaen heb my van kant te maken/  
Dermits ick pyjchel liep in hechtenis te raken/  
En daer vooz vzeesd' ick mee / den Hertogh is te wzeet  
Op die / wie hy vertrout dat hem doen eenigh leet:  
Hy sou vergramt seer licht my hebben om het leven  
Daer dooz doen vzenge / en onnooselijcke streben  
Hoe wel dat wat ick deed' u schieden ten geval/  
Ghelijck ghy selver weet / en d' Hemel tuggen sal.  
Ick was oock al beducht / gelijck ick u dooz sepde/  
Maer ghy bezate my / o Doozst wanneer ghy sepde  
Te moeten sterben ach! van droeffhept en van rouw/  
Soo Fiameta ghy niet spzeecken mocht : En souw  
Ick die gehouwe ben in alles u te helpen/  
Dan hebben konnen sien u hert de doot bestelpen?  
Niet mooghelijck en was vooz my dat aen te sien/  
Ik Wil selfs my aen de doot vooz u veel lieber sien.  
Maer wie of soo in post tot my doch komt gereden  
En soo ick wel kan sien is hy van 't Paert getreden/  
Wat mach'er Hemel zijn?

*Palestijn  
wjt.*

Palest.  
Sophia

Palest.

Sophia

Palest.  
Sophia  
*Sy leeft de  
Brief.*

De Juffrouw weest gegroet.  
Wel Palestijn van waer! Dat ghy my hier gemoet  
En ben ick niet gelmoon.  
Juffrouw d'Hertoginne  
Die gaf my dese Bzief waer in ghy sult bebinne  
Het geen u wert belast / de Prins die send' u die.  
Ick danck u Palestijn vooz dese blijde mie/  
Wat gater vooz gerucht vooz my doch al ten Hoobe?  
Wat wonders / en heel vzeemt ghy soudt het nauw gheloobe.  
Dat heb ick al gedacht : Doch ick onschuldigh ben/  
Hou daer is vooz u loon : Hier dupdelijcke sien  
Ick nu licht upt verstaen hoe dat mijn saken loopen/

Want

7

Want hier de Hertogin/ my schrijft ick goede hoope  
 Wel hebben mach: Mijn Soon Sophia lieve Nichte  
 Heeft u ontschuldicht / dat wy weten ghy beticht  
 Zijt valschelijck geweest/ en die u aengedraghen  
 Heeft by den Hertogh loos/ die wert gedreyghet met plaghen/  
 Dewyl mijn Soone heeft sijn Vader naecktk verklaert/  
 En wat ghy vooz hem deed/ oprecht geopenbaert/  
 Soo dat den Hertogh is volkomelijck te vrede /  
 En heeft my en de Prins wel ernstlijck gebede  
 t'Ontbieden u in Poste weder hier ten Hof/  
 Dus om te komen/ weest Sophia doch niet slof/  
 Op dat den Hertogh niet in nabedenkingh kome :  
 Vertroud' ons beyde dan/ wilt Nichte geensins schzome/  
 My smeeren u Sophy te vryen van al 't quaet  
 Dat van den Hertogh u nu te verwachten staet /  
 Daerom betrouwt u doch en keert ten Hove weder  
 Om 't haestige gemoet van 't volck te sette neder /  
 Dat doch stracks ober al wat in het Hof om gaet/  
 Vooz landen en in steen aen elck een wete laet.  
 Dus wy verwachten u / want om u troost te geben  
 Hebben met eygen handt wy selfs dit onderschreven.  
 Ha ! Hemel wat ick hooz wat aengename maer  
 Bracht ghy my Palestijn , dewyl nu geen gebaer  
 My te verwachte staet/ sy beyde blybe Worze  
 Dooz my / dat ick geensins vooz d'Hertogh hoe te sozge/  
 Welckr gramschap ick bedzoest tot noch toe heb ghevzeest/  
 En dat mijn bluchten deed' met een benaude geest/  
 Ick keer dan weer ten Hof flux tot mijn Hertoginne/  
 Op dat den Hertogh my onschuldigh mach bevinne.

Binnen.

### Fiameta inden Hof alleen.

Hoe bangh en naer valt my laes ! dese eenighepdt/  
 Ick heb de gantsche nacht gesucht / geweest/ geschreyt  
 Om al de droeffnisse die 'k geboel dat hange  
 My leyder boven 't hooft ! dus met betraende wange  
 Com ick dit groen betreen waer ick de vozt verwacht/  
 Die noyt geen oogenblich en is uyt mijn gedacht.  
 Ach Prins Heliodoor ! hoe mocht ghy al gebaren  
 Doch sijn ten Hooft ? ick ducht/ ick ducht Prins vol beswaren  
 Dat ghy verhindert wert by my te komen weer/  
 't Welck Godt verhoede wil vooz u en my mijn Heer !  
 My segh ick doch vooz al die daerom moeten sijden  
 Sou soo veel snoode smaet dat nummer tot verblijden  
 Mijn Zieltje keerde laes ! vermits den Hertogh straf  
 My achten sou te sijn hier al de oozsack af.

Daer ick onschuldigh ben nochtans/ en lieber wilde  
Sijn Soon de passy van sijn heete Minne stilde :  
Maer hoe wat segg ick daer? Dat meen ick ummers niet/  
Terwyl hy my belooft heeft geen soo groot verdriet  
Dem ober kome sal/ waer dooz hy my verlaten  
Of opt begeben wil om hoogh of lage state.  
Ach! of myn Vader my tot troost nu hier verscheen  
Dermits ick selfs helaes! nu raden moet alleen :  
Doch Fiameta hoe! u Vader is ter ziele.

Heliod. Ach! doen ick haer eerst sacht hoe plosselijcke velen  
Mijn sinnen alle vjff op dit volmaeckte beelt/

*In Hoveniers gewaet dat hy haer siende wyt treckt.*

Waer selver de natuur soo Goddelijck in speelt.

Fiam. Sacht/ want my dunckt ick hoorz pets risselen inde doozen?

Heliod. 'k heb Fiameta ach! van herten wytverhooren:

Daer is de Phoenix selfs/ Daer rijst mijn Goude Sou/  
Geluckigh ben ick lief dat ick u eenigh von.

Fiam. Ach Wjns Heliodoor! mijn herte schijnt te breecken.

Heliod. Wat swarigheyt hebt ghy?

Fiam. Ten is niet wyt te sprecken/

Hoe zijt gebaren/ Wjns/ ghy by u vader?

Heliod. Wel.

Fiam. Wat seyd' u Moeder doch?

Heliod. Wacht tot ick u vertel

Hoe ick gebaren ben/ mijn vader en mijn moeder  
Die waren aengebracht dooz Justrou Floraes Broeder

Die ons verspiede just/ my en Sophia beyd' /

En hoorde hoe 'k versocht van haer te zyn ghelept

By u mijn waerde vrouwe / vooz dat ick u quam vinde

In Hoveniers gewaet hier onder dese Linde/

Hy seyde datse my verboerde/ Fiamet,

En u doen trouwe sou 't was d' Hertogh lief of leet/

't Geen Vader qualijck nam/ want had hy haer ghebonden/

Hy had vergramt veel licht haer dadelijck verstonde/

Doch heb mijn vader ick soo wel daer van berecht/

En moeder van gelijk dat alles is beslecht/

Ons Richte is ontboon om weer ten Hoof te komen.

Fiam. Heeft niemant dan noch onse samen komst vernomen?

Heliod. Ter wereldt niemant niet/ dus sal ick metter tijt

Haer bidde toe te staen/ u die soo langh gebijt

Ick dan sal hebben lief/ met my te mogen trouwen.

Fiam. Ick bid voozichtigh zijt.

Heliod. Dat sal ick doen We-vrouwe/

Ick sal mijn wachte lief vooztaen dat yemant siet

Dat ick hier inden Hof u by sijn soet geniet.

Wy sullen midd'ler tijdt met vzeughde ons vermaecken/

Tot dat een blyer uur ons beyde sal genaken/

En als Sophia nu sal weer gekomen zyn  
 Tot groote troost van u en blydt schap lief van myn/  
 Soo sullen wy dit werck dan wel soo loos bediſe/  
 Dat wy al ons vermaeck niet wenschen te verwisse/  
 En sullen nimmermeer / met d' alder grootste vzeught  
 Die opt genootte werdt by yemandt bande vzeught.  
 Myn zieltſe stelt u dies met wy nu wel te vzeden/  
 Ich sal verlaten u nu noch in eeuwigheden.

Hy geeft  
 haer een  
 perleketen.

Ontfanght daer is myn trouw tot een bevestigingh/  
 De doot ons scepde sal en geenigh ander dingh.  
 Myn liefde laet ick die beseg' len op u lippen.

Sy ontfanght de  
 trouw.

Fiam.

't Schijnt dat de Verghen ach! en al de steyle klippen  
 Wy oversolpe gantsch / in 't nemen van u trouw/  
 Want soo 't den Hertoghy wist / waer sou'd' ick droeue Vrouw  
 Verbergen my o Prins / dat ick sijn gramschap weecke?

Heliod.

Myn Moeder sal ick lief soo troetelen en smeecke  
 Dat Dader sy beweeght ons huwelyck toe te staen.

Fiam.

D Moeder sal wy selfs dat vzees ick mee versmaen/  
 Om myn geringe staet / hoewel nochtans soo eerlyck  
 Ich Prins van afkomst ben alst Hof in pracht is heerlyck/  
 Doch dat is by de Dozst genoeghsaem openbaer/  
 Soo dat mijn Cer en saem in 't minste lyt ghevaer:  
 Myn Moeder Adelryck van Napels was geboozen/  
 Ghelyck ghy over al sult loflijck van haer hoozen.

Heliod.

Ach! Prins belooft ghy wy u trouw dan standt te doen.  
 Dat sweer ick u Princes / sont ghy op wy vermoen  
 Sulcke lichtvaerdigheyt? Den Hemel moet wy plaghen/  
 Soo ick myn trouwe vzeek van al mijn lede daghen/  
 Laet dese Cus daer van sijn de getuygenis.

Fiam.

Soo sweer ick mede Prins myn trouw de utre is/  
 En dat ick u niet sal om leven noch om sterben  
 Begeben / vooz de doot of wy of u bederbe  
 En vander aerde rucht: ja dat mijn Zieltſe vaert  
 Daer boven by die geen die ons upt liefde paert.

Heliod.

Myn uptgelesen al / mijn vzeught en mijn verlangen.  
 Myn hoop en troost alleen / waer hert en ziel aen hanghen.

Fiam.

Ghy zyt mijn Wyvedegom die al mijn bypheyft naemt.

Heliod.

Ghy zyt de Wyvt waer me mijn hert upt liefd' ver saemt /  
 Ach! of die blyde stontd / Princes / alwaer vooz handen  
 Dat ick u hulle mocht dus in mijn eppen lande  
 Tot een Dozstinne lief / ghelyck ghy waerdigh zyt.

Fiam.

Ich sal wy dilden tot gelegentheyt en zyt  
 Wy dat sal achten waert / oock ben ick niet staetsuchtigh.

Heliod.

D naem ick maken sal hier na met lief doozluchtigh  
 Verbzocht maer u selfs en guelt u nergens in/  
 Stelt alle fantasy / dat bid ick / upt u sin/  
 De Middagh die gemaecht / dus lief om niet te geven

- Haer eenigh achterdocht soo moet ick my beneben  
 Den gantschen Adel mee ter Maeltijdt laten sien,  
 Fiam. **Mijn Prins versuynt geen tijdt.**  
 Heliod. **Dat sal doek niet geschien.**  
 Fiam. **Daert wel mijn eygen hert.**  
 Heliod. **Den Hemel u behoede.**  
 Fiam. **Die alles hoop ick sal ons voegen noch ten goede.**

Binnen.

Hertoginne, Sophia.

- Herto. **Hoe quaeamt ghy Nichte doch soo slecht en onberaen  
 Dus schielijck uyt het hof nae 't Clooster toe te gaen?  
 Daer doch soo weynigh aen de sake was ghelegen.**
- Sophia **Vermogen Hertogin, ick was soo gantsch versegghet/  
 Als ick verstonde dat my den Hertogh dreyghde / om  
 Soo kleynen oozsaeck / dat ick dacht / a jonge blom  
 Sult ghy nu leyder vooz een enckel woozt gesproocken/  
 Droymoedigh met den Prins / sonder u edt gebroocken/  
 Daer vooz te hebben laes! een smadelijcken doodt  
 Onnosel sterben / ach! dit onluck is te groot/  
 En overdenckende den Hertoghs haestighede/  
 Soo docht my best geblucht tot ick mijn onschult dede/  
 Dies ick in 't Clooster my soo dabelijck begaf.**
- Herto. **Ich nam Sophia mee u dat seer qualijck af/  
 Maer doen ick hoozden ons de saeck niet aengedraghen  
 En was te rechte Nichte / doen gingh ick u beklagen/  
 Verspreckende ter stont den Hertogh weer vooz uw/  
 Soo dat ick u ontbood' / derhalben weest doch nu  
 Doozichtig in u doen / ontraet ghy Fiamete,  
 De Prins doch geen verlot te geven / wel te weten  
 Om met haer om te gaen / of haren hof te sien/  
 Het geen den Hertogh gantsch niet wil dat sal geschien/  
 Ich bid u sorze draeght / en seght / het qualijck nemen  
 Sijn Vader soud' / en ick: hy sal dan licht verbroeme  
 Van haer / en dese sotte minne uyt sijn wuste sin  
 Gaen stelle metter tijdt / dat ick gerade bin :  
 Hier kont ghy Fiameta lichtelijck toe brengen.**
- Sophia **Seer garen Hertogin, ick sal haer dat soo strenge  
 Bevelen als ick ken / en verder denck ick niet/  
 Sy durbe late sal het geen ghy haer gebiet.**
- Den Hertogh, eenige Dienaers, siet seer toornigh op Sophia.*
- Herto. **Daer is den Hertogh, ach! ick schizick vooz sijn gesichte.**
- Hertog **Schzoomt vooz den Hertogh niet dat bid' ick u mijn Nichte.  
 Hoe? durf Sophia haer vertoonen weer ten hof?  
 Flux Dienaers leyt haer weegh / voozt brenghetse daedlijck / of  
 Terstoudt uyt mijn gesicht / gaet sluytse vast in bande.**

0002

Sophia Doo'vluchtigh Doost geknieltd/ en met gebouwen handen

21

Soo bid ick om gehooz.

Hertog Verbloechte Coppelster

Ick sal u straffen doen/ dat sweer ick by soo ver  
Mijn Hertoghdom heeft macht u snoode daet te wzeecken.

Herto. Sijn Hoogheyt laet doch toe sy vooz haer onschult spzecke/  
*Sy leyden haer bedroeft binnen.*

Hertog Mijn lief u gramschap dwinght / weest niet te haestigh doch.  
Hoe kont ghy Hertoginne vooz haer bidde noch?

Herto. Ick sweer sy sterben sal om haer te snoot bedzyven.  
Ach! waerom liet ick haer dan niet in 't Clooster blijven?  
Sy heeft soo dadelijck my grondigh daer vertelt.

Hertog Al wat sy heeft gedaen.  
Maer heeft sy wel gemelt

Hoe sy besteecken had den Dins tot sijn wellusten  
Te helpen? Ik denck wel neen: Maer datse dat versuste  
En heel wat anders u daer vooz heeft wijs gemaect?

Herto. Ghy zijt te spzecken niet/ het schijnt u Hoogheyt haecht  
Dyt dulheyt gans verwoet haer strackx te willen dooden  
En selver hebt ghy my t'ontbieden haer geboden/  
Wanneer mijn Sone u verhaelde dat sy noyt  
Bedacht en is geweest om hem sijn leven opt  
Behulpsaem te zyn tot sulcke dertelheyde.

Hertog Ick bepnisde Hertogin en socht u te misseyde/  
Der mits ick beter wist / soo dat sy sterben sal.

Herto. Ach Hertogh! siet hoe ick te boet u dzoebigh val/  
Ick bid u dat ghy doch u gramschap wilt bedwingen/  
Ay! laet mijn tranen Heer in uwe boesem dzingen /  
Op dat u herte mach bewegen dooz mijn rouw:  
Hoe sult vermogen ghy soo wzeed' een Cedel vzoorn  
Selfs van u eygen bloet dooz 't snijdent swaert te wozen?

Hertog Daer laet my Hertogin alleenigh maer vooz sozen.

Binnen.

Herto. Gaet wzeeden Hertogh gaet/ die niet te seggen zijt/  
En gantschelijck niet denckt hoe dat nae dese tijdt.

Het eeuwigh volgen sal / en dat ghy rekeninghe  
Sult moeten geben van wat goet of quade dinghe

Ghy hier bedzeben hebt: Ach! soo ghy haer vermoozt/  
Soo sal van wzeeder stuck hier nummer sijn gehoozt/  
Doch sal ick eben wel dit trachten te beletten

En met den Adel my daer tegen strackx gaen setten.  
Maer Nichte ach! ick ducht 't is al met u gedaen/  
Den Hertogh die en is te seggen noch te raen/  
En lijckwel sal om u ick 't Hof in roere stelle/  
Al sou hy my met u dooz 't swaert doen neder belle.

Binnen:

Helio-



## Heliodoor voor 't gevangen huys.

Hoe onverwacht werdt my daer dadelijck gebzacht  
 Een tijdingh die ick ach ! geensins en had verwacht/  
 Dats dat mijn Dader heeft Sophia vast doen slupten/  
 En strengelijck belast daer fielen en daer gupten  
 Gewoon te sitten zijn / te werden heen gelept/  
 Sels van mijn Moeders zijd' en tegenmoordighejdt/  
 Die dooz Gebeden hem soo garen hadt bewooghen/  
 Doch geensins bzingen kost tot geenigh mede-dooghen:  
 Hy dreyght te straffen haer/ verstaen ick aenden hals/  
 Daer sy/ Godt weet het/ doch onschuldigh is in als/  
 En niet en heeft misdaen: Ick schuldigh ben alleene  
 Men 't geen dat hem misjaeght. O schender dat de beene  
 Ghy doch gebzoocken had vooz ghy gekomen waert  
 By d' Hertogh / die ghy dit hebt vals geopenbaert;  
 Ick sweer Urbano ghy sult van mijn handen sterben  
 Een weder-wzaeck van my sal u haest mee bederben.  
 Maer hoe kost ach ! hoe kost mijn Dader bepruse soo  
 Dat op sijn Woordt ick flux haer weer ten Hof ontboo !  
 Het is mijn schult alleen / ick ben de oorzaeck Nichte /  
 Dermits den Hertogh ick vertrouwde/ sy/ soo lichte.  
 Mijn Moeder van gelijck en dacht op geenigh quaet/  
 Soo dat wy u ontboon weer op de heeter daet/  
 En nu in hechtenis ghy Nichte leght geketent  
 Is vooz u geen genaed': Want d' Hertogh is onwetent/  
 Sulckx dat hy geensins hem verbidden late sal  
 Ten waer van boven af dat quam den grooten Al/  
 En u soo scheurde upt sijn wzeede Cygers Claeuwen:  
 Mijn dunckt dat mijn gemoet sels mee begint te flaeuwen:  
 Want soo Sophia hy dooz pñne klappen doet/  
 Hy Fiamera mee sal straffen seer verwoet:  
 Dus moet ick spzeeken haer en vyzndelijck versoecken/  
 Geensins te melden ons: Doozt dat se haer verckloecken  
 En trooste wil met Godt/ dat midd'ler tijt ick haer  
 Sal met mijn Moeder hier bebzije vooz gebaer.  
 Waer sien ick se mijn dunckt vooz 't venster sitte weene/  
 Sophia: Sophia.

Sophia. Wie roept my daer ?

Heliod. Die gene

Om wie mijn Nichte ghy dus dzoef gebangen zijt.

Sophia. Ach Prinz Heliodoor! hoe my u komst verblijt/

Wat heeft de Hertogh vooz dat hy my dus in banden

Met stale boepens sluyt aen voeten en aen handen?

Heliod. Mijn nichte 't schijnt dat hem Urbano heeft verleyt

Die booswicht: en op nieuws bebesticht en gesept

Wat by den Hertogh ick de saecke heel verbloemde/

Maer daer is upthomst noch.

Sophia. Die wensch ick ghy my noemde/  
Heliod. Demijl ick gantschelijck te sterben my berey.  
Mijn Moeder d'Hertogin en ick Sophia, bep  
Bedencken sullen pets om u in vryheyt weder  
Te stellen haest.

Sophia Dat Prins ghy d'Hertoghs opset neder  
Te setten meent / dat kan/ noch sal doch niet geschien/  
Want als hy moozde wil/ hy niemant aen sal sien/  
Maer dacht ick wyl ghy my met eygen handt geschreven/  
En weer ten Hof ontboot/ dat hy dus na mijn leven  
Sou hebben voozt gestaen? Ach! neen/ gheensins voozwaer  
En dacht ick doe mijn Prins om geenderley gebaer/  
'k Had anders my bedeckt in 't Clooster wel gehoude.

Heliod. Mijn Pichte hoord' ick bidd' / my d'Hertogh toe vertroude  
Sijn woozde stant te doen : Mijn Moeder gis ick is  
Om u ter doot bedzoest / hy loofden ons gewis  
Genadigh u te zyn/ en nimmermeer te dencken  
Om u te haten of hier eenighsins te krencken  
Met swarigheyt Juffrou/ het geen wy namen aen /  
En voozt daer op ter stontd u deden mee verstaen :

Hertoginne  
ter sjen bes  
Tooneel.

Hy is de sake dus / en 't is ons leet van herte.  
Daer komt mijn Moeder oock : Sophia al u smerte  
My home op den hals / blijft ghy waer by u voozt  
Ick sal u dese Pacht uytbreecken doen/ en voozt  
V bzingen wederom in 't Clooster by de Donne.

Sophia Mach ick daer vast op gaen? Sult ghy my helpe konne?

Heliod. Ick heb een middel vooz waer dooz ick u bezy.

Sophia Ick leve of ick sterf/ vertrouwd u dan op my.

Heliod. Soo gaen ick Pichte op dat Moeder niet vermoede  
Mach eenigh quaet van ons.

Sophia Daert wel/ maer wilt u spoede  
In stilligheyt te nacht te helpen mijn hier upt,  
Heliod. Dat sal geschiede Picht.

Binnen.

Herto. Ach! met wat droef geluyt/  
Hooz ick Sophia daer versuchte! sucht op suchte/  
Het schijnt dat haer de Geest laes / droevigh wil ontbluchten/  
Soo seer is sy benaut : Doch sonder oozsaech niet/  
Vermits haer Hertogin haer bzocht in dit verdoet.  
Ick hebbe vast beloost vooz onheyl haer te bzye/  
En ondertusschen moet sy nu versmaetheyt lye/  
Iae sitten daer geboept aen ketens al te vast/  
Gelijck den Hertogh haer te slupten heeft belast/  
Doch tot verlichtingh dien ick haer wel eens te spzeecken  
En seggen dat soo langh sijn Hoogheyt ick sal smeecke  
Tot hy genadigh wert/ soo spaen ick haer met troost/  
Sophia, Sophia!

Sy heert al vyllen niet  
Mijn



Sophia **Mijn zieltje/ ach! verpoost**  
Plaes een wepnigh weer/ mits dooz't gestadigh quelle  
Ghy selfs u doet te hoort.

Herto. Sophia **Nicht.**

Sophia **De Helle**  
Wie sal ick schutwe wel : Van waer doch Hertogin?  
Wat heeft den Hertogh seght/ met my doch inden sin/  
Wat hy soo naer en bangh in buyl verstoncke gaten  
By 't addere gebzoet mijn dzoef heeft sluyte laten?  
Daer ick onschuldigh ben gelijk u is bekent.

Herto. **Ich weet wel seecker Nichte ghy onschuldigh bent/**  
Dus is mijn Ziel bedzoest dat ghy soo wert mishandelt  
Van hem die 't rechte pat der vzoomen niet en wandelt/  
Doch troost u booz een wyl/ Ich bidd' u hebt gedult/  
Ich wylffel Nichte niet of morgen soo en sult  
Ghy hier in banden meer dus niet te binden wesen.

Sophia **Ich ondertusschen ben in hondert dupsent vzeesen/**  
Ach! daer ghy my soo vast hebt schzistelijck outboon  
Booz d'Hertoghs grimmighepdt te hoeden mijn per soon/  
En dat ick leyder nu hier leggen moet verschooove  
Ten spot van d'Edellien/ en Joffers vanden Hobe/  
Dit moeyd' my Hertogin! en dat ter laetster noot  
My niet te wachten staet als een verhaeste doot:  
Ach of u Hooghept my in 't Clooster had gelaten!

Herto. **Den Hertogh Nichte my soo listigh kost bezaten/**  
Hy sepde doen de Prins u onschult booz hem dreedt/  
(t Welck hy bebeynst aen nam) dat hem van herte leet  
Was dat hy u opt had om sulck een kleyne saecke  
Gedreygh't te straffen/ en derhalben dat ick make  
Sou met den eersten dacht dat ghy weer quaemt ten Hoof/  
Dat ick met ernst boozt strax deeb' op goet geloof/  
Niet denckende dat hy my daer mee sou verleye/  
Van dzoeffhept Nichte doen ick anders niet dan schreye  
Om dat ick Dozstelijck geen woozt u houden kon.

Sophia **Sijn wyrethent Hertogin booz dese men bebon:**  
Maer ick dacht als Me-vzoutu my sekerhept durf geben/  
Soo isser gant sch geen noot; ick sozge booz mijn leven/  
En dit soo dzoevigh ach! en qualijck my vergaet/  
Ach! Hertoginne weet booz my ghy dan geen raet?  
Dat ick de doodt ontblucht/ daer staet sy booz mijn oogen/  
Sy scheurt en teest my vast/ met naer en bangh vermoghens.  
Ha! snoude pzy vertreckt/ keert nae u afgrondt weer.

Herto. Sophia u vertroost doch met u Godt en Heer.

Sophia **Dat doe ick Hertogin: Maer spoed u my te helpen/**  
Dooz dat my schielijck komt de doot hier over stelpent:  
Gaet Hertoginne gaet/ doet u belofte standt.

Herto. **Ich sal verlossen u/ al soud dit gantsche Landt**

Het onderst boven staen/ en ick oock met u sterben/  
Ghy sult genade nu/ of ick het leven derben,

25  
Binnen.

### Sepier met twee dienaers vanden Hertogh.

1. Dien. Sepier op staende voet soo laet het doch geschien.  
2. Dien. De Scherp-rechter moet ghy dadelijck ontbien/  
Een teecken heeft hy ons belast daer van te bzingen.  
Sepier Wat helpt het Hertogh, ach ! dit vonnis is te streng/  
Dewijl sy van u bloet en Adelijcke stam  
Beroemt gesprooten is : wat of hem ober quam  
Te senden syn Singnet, en dat ick haer onthoofde  
Sal dadelijcke doen/ daer ick veel eer geloofde  
Ghy tot verlossingh quaemt: In plaets van dat ghy straf  
Het vonnis al te wyet komt van den Hertogh af!  
Weent met my/ weent ick bid' / hermits ick sal onschuldig  
Een lichaem mooyden daer de ziel van is geduldigh :  
Ach ! soo rechtvaerdigh hy gongh met de saeck te werck  
Hy sou justicy doen met beter oogemerck/  
En haer in banden niet belaste dooef te doode.
1. Dien. Ons staet mijn Heer te doen het geen ons is gebode/  
De tijt eys geen beraet / daert met de dingen voozt.  
Sepier Soo vperigh niet/ al sacht : 't Was noyt te laet gemoozt  
Maer dickwils wel te vzoegh : Want staet de spreuke achte  
Hier veel te vzen doen / dat naemaels onheyl vzaechte  
Men die vzaechgierigh zyn/ gelijck 't den Hertogh gaet.
2. Dien. Sepier het is genoegh/ het recht doch voozt gaen laet/  
Sijn Hoogheyt heeft belast in 't minste niet te dzalen.  
Sepier Wel aen men doet terstondt de Scherp-rechter halen.

Binnen.

Eerste vertooningh, daer sy voor de slagh gheknielt leyt,  
en af-ghehouwen werdt.

Tweede vertooningh, daer sy af-ghehouwen is.

Derde vertooningh, daer sy inde kist werdt wegh ghedraghen  
om begraven te werden.

Heliodoor, dit verstaen hebbende, vlucht met syn  
Fiameta in Hoveniers Habijten naer Vranckrijck,  
verkleeden haer op het Tonneel.

Heliod. Mijn Fiameta lief ! wy moeten dus verkleet  
Dan hier vertrecken datter niemandt af en weet /  
Sophia is onthalt / en 't sou u licht mee kosten/  
Soo dat ick noodigh acht/ ick lief u dus verlossen.

Ich heb my rijckelijck en Dozfelijck verſien  
Met Goudt en ſilber / om oft quame te geſchien  
Dat wy in Dzanckrijck ons verhouden ſoude moeten/  
(Op dat mijn Vader hier ſijn luſt aen ons niet boete)  
Dat wy daer hebben petſ tot eerlijck onderhout/  
Mijn lief grijpt moet in noot.

Fiam. Mijn zielſen iſ benout

Heliod. Mits ghy om mijnent wil dit Hof verlaet ſoo deerlijck.  
Vertrouwt dat wy haest weer ontfangen ſullen heerlijck

Hier werde met meer eer en Hoffelijcke pacht/  
Al ſchijnt het wy nu ſijn verſchooben en veracht:

Want niemandt iſ de ſtaet van 't Hertoghdom hier nader  
Als my/ hoe wel 't beheert werdt van mijn wzeden Vader.

Fiam. Dat gun den Hemel ons : Dies blijf ick u getrouw.

Heliod. En ick volherde ſal in liefde tot Me-vrouw.

Fiam. Maer ſeght Heliodoor, ſal ick my niet verſorgen  
Gelijck ghy hebt gedaen?

Heliod. Geensins : maer t'hans of morgen

Sal ick te weten doen de vanden upt u naem/  
Sp naerſtiglyc letten op u midd'len al te ſaem/  
En verder ſal ick lief/ doen hebben u met luſten

Al wat dat ghy begeert/ dus ſielt u hert geruſte

Hier valt geen ſuſelingh/ boozt/ boozt met my te paert.

Fiam. Alſt u belieft mijn Dins.

Heliod. Ach! hoe of Moeder vaert?

Fiam. Hoe iſt met Moeder dan?

Heliod. Mijn lief heel niet te degghen/  
Sy deerlijck leyt beroert.

Fiam. Waer heeft sy dat ghekregghen?

Heliod. Alſt sy de tijdingh lief verſtondt van deſe moozt :

Sy komter niet van op/ geensins/ sy moet mee boozt.

Fiam. Ha! Hemel ons betwaert dat vyz wy upt de lande

Geraecken ſonder in uwſ Daders wzeede hande

Te vallen hier of daer : tot meerder ongeluck

Bevrijt ons doch mijn Godt boozt oberlaſt en dzyck!

Heliod. Ep Fiameta, boozt op dat geen tijt verloozen

En gae/ of ons vertreck den Hertogh komt te hoozen.

Binnen.

Den Hertogh verſelt met Pamphillo ende Silla, Edelen  
en Dienaers, gaet in ſijn Throon ſitten.

Ghy Heeren/ ick bemerk / dat al mijn Hofgeſin  
Bekommert met de ſaek iſ van mijn Hertogin,  
Die Gode heeft beſocht / en ſammerlijck geſlaghen/  
Met een beroerte ach! of noch veel arger plagen/  
't Welck haer gekomen iſ ſeer ſchielijck op het lijf/  
Dooz (als ick momp'len hooz) mijn onbedacht bedryf!

Om dat Sophia ick haer Nichte heb in d'hechten  
 Sonder rechtbozderingh onnooselijck doen rechten/  
 Geen booz niet wel gedaen/ van elck geoozdeelt wert/  
 En dat al steecken zyn en wonden in mijn hert.  
 Had ick haer Nichte nae verdienst en waerdighede  
 Gestraft/ ick had haer doen van lit tot lit ontleden/  
 Die vuple Coppelster/ Die hoere die mijn Soon  
 By Fiameta bzacht / die heeft/ segh ick / haer loon.  
 Flux datmen datelijck doet Fiameta komen/  
 Ick wed' ick haer belast dat sy hier nae wel schzomen  
 Sal om den Pzing excess by haer te gunnen meer/  
 Sonder verlof van my haer opperhoofst en Heer/  
 En staet my/ Heeren niet op dese saeck te lesten?  
 Ick sal by d' Hemel my daer sweer ick teghen setten:  
 Mijn Soon booz Fiamet ick niet heb op geboet/  
 En booz een Concubijn te houden haer / dat moet  
 Noch sal geenfins van my hier noyt geleeden wesen/  
 Doch heb ick Heeren 't quaets van bepd' hier af te vreesen:  
 Ick sal haer biechten doen in teghenwoozdigheyt  
 Van u mijn Ridders al hoe sich den haspel draeyt/  
 Den Hertogh komt de sozgh alleen hier van te bzaghen /  
 En niet te laten staen op vanden of op maghen/  
 Dewyl geen Cer hier dooz mijn Soon behalen ken/  
 Maer wel een quade saem die sijne Glozpschen:  
 En boven dien soo stelt in pzyckel hy sijn leven/  
 Soo haest hy blyck sal doen te willen haer begeben :  
 Doozt om te weten dit/ is hy te jongh besaert/  
 Ach Sone ! hoe dit hert van my ghy hebt beswaert /  
 Doch weet ick nu noch raet om dese bzandt te blussen :  
 Maer had Sophia boozt gegaen hier langer tuffen/  
 By buyten twyffel sou sijn lusten boozt gepleeght  
 Hebben geduurighlijck/ en eyndelijck beweeght  
 Gewozden zyn om haer booz Echte vrou te trouwe/  
 Dat my en 't Hertoghdom en t'samen u sou rouwen.

Reverentie,

Hier gaen sy om haer te kalen.

Dienaers kome vveer nyt.

1. Dien.

Hertog

Genaed'ghe Doozt en Heer / de Joffer Fiamet  
 Daer van ghy dadelijck ons de belastingh deed/  
 En vonden wy niet t'hups : doch eenige persoone  
 Ons sepden sy geblucht was met de Hertoghs Soone.  
 Ist Hemel mogelijk? dit heb ick al gedochs :  
 Mijn Ridders boozt te Paert sy dienen opgesocht/  
 Wie van u allen haer komt eerst te achterhalen/  
 Ick gunstigh wesen sal/ te post boozt al te male/  
 En al de wegen stracks rontsom besette doet.  
 Pamphillo hoozt.

Pamph. Hertog

Genad'ge Heer.  
 Ick moet  
 By my houden hier: komt Juffrouw Silla nader/

Ghy

- Ghy sult Pamphillo my ver strecken nu een Rader  
 Want een ontfelde Geest my d'Herffnen woelen doet.
- Pamph. Besadicht Hertogh doch dat bid ick u gemoet :  
 D Soon gebonden wert/ waer kan hy henen vluchte?
- Hertog. Hy vlucht waer heen hy wil/ ick hoor wel licht geruchte  
 Van daer / waer dat hy hem sal met sijn snoode Voel  
 Verhouden nu voortaen / Pamphillo, maer ick voel  
 De smerte hier/ soo dat ick schyn te berste woedigh  
 Van Woort/ van Waeck/ van Rjdt/ die al met handen bloedigh  
 En oogen opgespart staen greetigh om het quaet  
 Te wreecken aen soo snooden vrou/ mijn Heer / wat raet?  
 Wat oordcelt ghy hier af? behoort sy niet te sterben?
- Pamph. D Sone Hertogh doch genade laet verwerben/  
 Dewyl o Dozt hy door haer schoonheyt is verlept.
- Hertog. Mijn Soon onschuldigh is / der Princen tangerhepdt  
 Wert door het loos getonck van gepie Concupijne  
 Seer lichtelijck verboert gelijck ick nu bebjne/  
 Maer sy de oorzaeck is/ sy hem alleen verboert/  
 Dat om te wreecken my de ziele gantsch beroert/  
 Pamphillo wilt ghy trouw my met u Suster wesen?
- Pamph. Den Hertogh speurde wie wy waren opt vooz desen.  
 Silla. Wat onse trouw belanght daer sullen wy u blijck  
 Van toonen.
- Pamph. En veel eer u Hooghhepdt ick beswijck/  
 My sullen dysent doon met selle geessell stagen/  
 Tot mijn verdiende straf daer eeuwigelijck om plagen/  
 Wat eyst den Hertogh? Dat hy wil dat sal ick doen.
- Hertog. Ghy beyde sweert my dan: wel / Gode u behoer/  
 Sy seecken  
 haer vin-  
 gert op.  
 Ick alles u vertrouw/ en naest my van vermogen  
 Soo wil ick datmen u gebieden sal gedoogen;  
 Mijn gantsche Edeldom/ en onderdanen al  
 Of wie op Bergen woonen of beneen in 't dal  
 Door gantsch mijn Hertoghdom die sullen na u hooren  
 Dewyl ick tot mijn raet alleen u heb verkozen;  
 Ghy Silla sult ten Hof in plaetse van mijn Vrouw  
 Mijn Gouvernante zyn/ daer selfs ick u vooz houw.
- Silla. D Hoogheyt ons verheft tot al te hooge state.  
 Hertog. Ick heb Pamphillo lief: Doch Silla boven mate!  
 Komt beyde dat wy gaen het Doenmael houden voozt/  
 Dat elck wel passe doch / en set op d'Hertoghs woort.

Hy neemt haer elck by een handt, en gaet binnen.

**V**Aert wel Hemel hoogh van waerde,  
Ick vervoegh my nae der Aerde  
Af te dalen uyt u Troon,

Daer mijn Moeder my geboden  
Heeft door raet van al de Goden  
Eenen Hertogh wreet te doon,

2. Rolt dan Wolckjes na beneden,  
My met al mijn Mogentheden,  
Brenght my in Arcadia,

Waer ick mach den Hertogh vinne,  
Dat ick met een pijl der minne  
Door sijn hert hem wonden ga.

3. Mits baldadigh hy vermoorde,  
Eygen bloet welckx suchten hoorde  
Al de Goden, Ach met leet!  
Doch geen karmen hem beweeghde,  
Want hy alle grouwel pleeghde,  
En sijn Nichte d'hals af sneet.

4. Hy gekomen was te were  
Dat sijn Sone Fiamete

Vrijde, 't welck haer was bewust,  
Daerom liet hy haer onthoofde,  
Daerom hy haer 't leven roofde,  
Boeten soo sijn wreede lust.

5. D'overschoone Sillaes oogen  
Hebben hem nu mee bewoogen,

Silla is sijn herr en al,  
Fiameta uyt den Lande,  
Om haer liefde hy verbande,  
Dat ick aen hem wreecken sal.

6. En sijn Sone met haer vluchte,  
Om niet mee in ongenuehre  
Sijn beminde Bruyt te sien:  
Die hy roornigh doet vervolgen,  
En wil dooden onverbolgen,  
Krijgen haer sijn Edellien.

7. Doch soo sal ick dit beletten,  
En sijn herte doen in hetten  
Blaecken van noch heeter vlam,  
Silla sal hem overwinnen,  
Sillaes vuur sal hem verflinnen,  
Silla gantsch sijn ziel in nam.

*Binnen, Gordijne vallen.*

*Helio-*



Heliodoor en Fiameta leggen haer inde Groente  
te rusten : Gordijne gaen open.

Diana uyt.

Ick vanden Hemel af uyt liefde kom gebale  
Tot troost van Heljodoor en Fiamet, die dwalen  
In vzeemde Landen hier / uyt reyne liefd' alleen/  
Welckx suchten is gehoozt / daer boven/ van beneen.  
Florencens Hertogh siet op Rijckdom en op staten/  
En Heljodoor sijn Soon geen Fiamet verlaten  
Wil om een Keesers kroon noch Coninghlijke staf/  
Noch om de schat die opt het Rijck van China gaf.  
Hier dreygh den Hertogh om sijn Wyf te willen plagen/  
En heeft derhalven haer in poste naer doen saghen:  
Maer ick heb haer beschermt en inde noot bebyht/  
Welck ick boozt sal doen nu en tot allen tijt/  
Den Hertogh sullen sy in handen nimmer komen/  
Diana wapen boert tot bypdom vande byzomen/  
Slaept/ slaept ghy byp gerust : maer hout u kups en stil/  
Ghy sult haest Hartogh sijn met alder Goden wil/  
Ick heb geloutert u/ en soo doozsacht u leven/  
Dat u alree bestemt is 't Hertoghdom te geven.  
D Moeder van de doodt sal werden wegh gernckt/  
Mits sy verstoote wert en leyder gantsch verdzucht  
Van d'Hertogh die om hals haer wenst met Fiamete,  
Daer sy te grouwelijck op grimt en is gebete.  
Laet u verboeren dan van hier/ dooz niemant niet/  
Op dat u doch schand' van d'Hertogh en geschiet/  
Ick sal van nu eer langh u byzengen wederomme  
D in u Hertoghdom : Dus wacht doch op mijn komme/  
Diana heeft u lief/ en al u dooz geschrey  
Der Zielen ingegrift : soo dat ghy alle bep  
Triumphelijcke sult tot hooger staet verkozen  
Haest werden liebe twee / die met geluck ghebozen  
Sijt vander seught as aen / doen 't gulde Sonne licht  
D byzundelijck bescheen met Goddelijck gesicht.  
Du wilt ontwaken byp/ en troost u inde woorde  
Die de Godinne ghy/ Diana spzeeken hoorde.

Binnen.

Heliodoor en Fiameta ontwaken schielijck,  
vlieghen beyde gader op.

Heliod. Wie weckt ons uyt den slaep? Diana o Godin/  
Vertreckt soo vaerdigh niet/ hoe ick verschoote bin.

Mijn

Fiam.

Mijn Prinz Heliodoor, Ick sluymerende hoorde  
 Tot troost van u en my/ haer spreeken dese woorde/  
 Dat wy ons doch bequaem in liefde soet vergaert  
 Hier houde moeten stil / wyl't Hertoghdom bewaert  
 Wert vooz mijn Zuydegom : En dat u Moeder sterben  
 Cer langh van hert seer sal/ die hy wel dupsent werden  
 Met Fia meet verbloecht tot d'afgront vande Hel/  
 Daer selver hy hier naer veel licht noch komen sel.  
 Ach! seyd' sy laet u doch van niemant niet verdoeren/  
 Den Hertogh over al van Edelen en Boeren  
 D beyde soecke doet/ om schandelijck met smaet  
 Ce straffen u ter sondt/ laes! op de heeter daet/  
 Doozt seyd' sy wacht op my/ ick sal wel haest u halen  
 Hier komen weer van daen / en voeren u ter Zalen  
 Van't Rijcke Hertoghdoms binnen Florenen, waer  
 Ghy loffelijck gehult sult werde bep te gaer/  
 Geloost seyd' sy het geen ghy van mijn hoorz ghewagen/  
 Ick ben Diana de Goddin der kupsche magen.

Heliod.

Ist moogh'lijck Fiameta dat ghy dit verfondt?

Fiam.

'k Heb sluymerend' dit gantsch verstaen liefuyt haer mondt.

Heliod.

Soo laet den Hemel ons dan t' samen danckbaer wesen/  
 O ghy al goede Goon : wy die u Godt hepdt bzeesen/  
 Verlaet ons niet in noot maer trouw'lijck ons behoedt /  
 Op dat mijn Vader doch geen schand' ons aen en doet.

Fiam.

Wilt Hemel over ons met melp u erbarmen/  
 En seer genaed'lijck mijn Prinz en my bescharmen.  
 Kupsche Diana, Ach! Godinne ons bewaecht/  
 Op dat geen ongebal ons beyde hier genaecht  
 Cerwijl der vzoomen schilt Godin u is beboolen.

Heliod.

Mijn lief/ tot noch toe wy dus hebbe moeten doelen/  
 Maer nu verblp ick my/ dewyl de Gode zijn  
 Ons beyde toe gedaen / en dat al onse pijn  
 Diana stille doet/ waer vooz wy haer erkenne  
 Ons leven moeten / en met danck ten Hemel wenne/  
 Ghelijck als wy nae plicht verschuldicht zijn vooztaen  
 Dooz de getrouwighept van haer aen ons gedaen.

Binnen

Hertogh, Cupido, Pamphillo, Silla.

Hertog

Dit machtigh Hertoghdom beheerd' ick nu met vracht  
 Veel jaren / en ghy saeght Pamphillo hoe dooz kracht/  
 Ick dickmaels heb omringht geweest van mijn Dpanden/  
 Die ick verdreven heb te rugge weer met schanden :  
 En al die swarighepdt heeft op my niet getrest/  
 Ick heb noyt droevigh wicht van anghst daerom gehest/  
 Maer altoos onbertsaeght mijn haters onder d'ooen

C

Dry

Dymmoedigh in het belt gewapent toe getooghen/  
 Doch 't schijnt my de Fortuyn de rugge nu wil bien/  
 En met mijn booz' ge luck veer booz' mijn heene blien/  
 Daer ick my sal nochtans dat sweer ick tegen campe/  
 Al bielen op my neer noch hondert dupsent rampe/  
 Of 't Hertoghdom in roer is en mijn Soon geblucht/  
 De Hertogin geplaeght van herteleet en sucht:  
 Dit acht ick alles niet/ als ick mijn staet mach houtwe  
 En u Pamphillos liefd' / en gunst van u Me-vrouwwe.  
 D heb ick Zoederlijck/ en u beyd' groot gemaect/  
 Daerom booz'sichtigly doch nu met u Hertogh waerct.  
 Ach wat beroertenis! wat brandt staet my om 't herte/  
 O Silla! die mijn ziel daer wondt met soo veel smerte.  
 Daer het hy 't speck ewegh/ de bonck wordt al een Cool.  
 Ach! Silla in wiens glans en schoonheyt dat ick dool.  
 Wat sucht u Hoogheyt doch? laet my in noot u helpe.  
 Igo dat wens't hy maer dat sy sijn pijn wil selpe.  
 Genaed'ge Dozst sit neer: Dits Silla haest verkeert.  
 Cy vzaeght sijn Hoogheyt of geen Docter hy begeert.  
 Ick wens'te Juffrouw wel om een van mijn Doctoren.

*Pamphillo gaet om de Docter.*

Cupido Wat dunckje kon hy dat terstondt niet wacker hoozen?  
 Pamphillo selver loopt en is daer toe bevezft  
 Of d'Hertogh soo terstondt wel geven moecht den geest.  
 Silla. Loopt vaerdigh Zoeder doch om spoedigh weer te come,  
 Hertog Ach Silla! waert my let ick u te segge schzome.  
 Silla. Hoe dat doch Hertogh? schzoomt ghy my te doen in noot  
 D herteleet verstaen?  
 Cupido Hy is noch al te bloot  
 Joffrouw/ maer soo hy dozst een kusse van u sceele/  
 Ick wed' hy was gesondt/ of 't sou wel niet veel scheele.  
 Hertog Ach Silla! 'k heb u lief/ en waer ick niet getrouwt  
 Ick maect u Hertogin als ghy weer lieve wout  
 My uwen Hertogh, Ach! mijn bozst in gloet te blaecken  
 Soo hettigh Joffrouw staet/ ick kent niet langer maecten/  
 Laet met mijn bleecke mondt ick u eens' Cusse doch?  
 Silla. Ach! is sijn Hoogheyt kranck en denckt om kussen noch?  
 Cupido Ja Silla met die kus soo is hy weer genesen.  
 Hertog Die altoos Joffrouw mocht verselt dus eenigh wesen/  
 O poes' le hantjes/ o verweende Vrouwen beeft/  
 Die sonder dat ghy 't weet een Hertoghs herte steelt:  
 Sy dat mijn Hertogin, de moozt nu had geslaghen/  
 Soo mocht vyzmoedigh ick Silla om weer-min vragen:  
 Doch ebenwel soo moet mijn brand sy blussen haest.  
 Silla. Waer blijft ghy Zoeder doch / het schijnt den Hertogh raest.  
 Cupido Noch gaet het Joffer wel/ 't is noch geen tijt van klagen/  
 Ick wed' hy sou noch sel strax om een Vy-slaep vagen.

*kust.*

*Mijn*

Hertog *Hy tast in haer boesem* **Mijn schoone ach ick raes! ick mijmer/ noch ick woed'/**  
**Maer uwe minne doet dat ick u val te voet/**  
**D ooghses Silla en u boesem daer beneden/**  
**Die konnen bzaue bzoou mijn troost sijn in dit leven.**  
**O halsje net gedzaept : O kinnetje dat geput**  
**Met tantjes van B'booz hier lichaems doet sel nut/**  
**Verstaet ghy Silla niet ick u om weer min bzye?**  
Cupido **Vertrouft hem niet in 't minst/ hy moet noch meerder lye.**  
Silla **D Hoogheyt ken ick niet begriypen noch verstaen /**  
**Mijn B'zoeder Hertogh komt daer met de Docter gaen/**  
Hertog **Ich voegh my naer het Hof/ en sal u daer verwachten.**  
**En ghy geen ooggenblich sult zyn upt mijn gedachten.**

Binnen

Pamphillo en de Doctoor uyt.

**Pamphillo met de Doctoor. Den Hertogh**  
fit op een Stoel.

Pamph. **Docter Waltherus nu siet wat den Hertogh let.** *hy voelt sijn Pals.*  
Hertog **Den Hertogh soo my dunct die brende wel te bet.**  
Pamph. **Den Hemel die behoedt den Hertogh.**  
Hertog **Dat wil u Gode loone.**  
Pamph. **Wel gaet mijn Susster dan/ en laet hier u persone**  
**Dus dzoebigh en alleen?**  
Hertog **Pamphillo soo terfcondt**  
**Als ghy vertroocken waert/soo wierd' ick weer gesondt/**  
**De groote bangighepdt die mijne ziel beklemdt/**  
**Singh ober nae dat ick soo vijf/ ses reysen hembde :**  
**'t Scheen dooz verstoppingh en een ingekropte bozst**  
**Ich dese bangheyt kreegh.**  
Docter **Men sal doozluchtigh Bozst**  
**Pets ozdonneren u/ dat u de bozst verlichte.**  
Pamph. **Dat is Docter seer goet.**  
Hertog **Verhalben dat mijn Richte**  
**D Susster / ick terfcondt belaste datse boozt**  
**Dooz pemant u weer hier doen halen sou/ en 't woozt**  
**En was haer naem belast of ick heb u vername.**  
Docter **Gelieft sijn Hoogheyt dat ick mozgen hier weer come?**  
Hertog **Ten sal niet noodbigh zyn Waltherus.**  
Docter. **Heer u noot**  
**En voelt ghy selver niet : maer nochtans isse groot/**  
**'k Sie beter wat u schozt/ ghy wilt u sterck maken/**  
**En daer dooz soudt ghy licht wel in een teeringh raken/**  
**Ghy bzandt en blaecht als vuur/ ghy zyt maer eene Cool/**  
**Soo recht ick aen u speur/ of dat ick niet en dool:**  
**En zyt ghy niet verliest op pets dat ghy verwerben**  
**Tot noch toe niet en kondt?**

- Hertog Pamphillo ach ick sterbe!  
 Waerachtigh 't geen hy seyt dat is soo inder daet/  
 En sonder u mijn Heer soo weet ick doch geen raet/  
 Gaet Docter gaet terstondt vooz my soo pets berepde.
- Docter  
 Hertog Ick gae genadighe Dozst/ u let het gunt ick sepde.  
 Pamphillo, ach mijn vyzndt/ indien hier pets op aert  
 Ghy van my wenschen moght/ ick schonck het u ter vaert.  
 En soo verhoop ick ghy in tegendeel sult wesen  
 Soo ghy my helpen kondt dat ghy my sult ghenesen/  
 Want vooz u aende doodt ick overgeven souw/  
 Mijn Moeder en mijn Zoer/ Mijn Dochter en mijn Vrouw:  
 Gae die ick al te mael veel liever wouw sien sterben/  
 Als u mijn trouwe vyznd het leven te sien derben.  
 Soo dat ick acht de liefde die ghy tot my draeght  
 Mijn liefde is gelijck / tot uwaerts soo ghy saeght/  
 En naedemael u Dozst u grondigh is genegen/  
 Dat wat ick oock van u begeeren mach / verlegen  
 Ghy my niet laten sult / derhalben dat ick van  
 V pets verbidden moet / dat ick niet langer kan  
 Verwijghen u/ of sou van groote rou versmacte/  
 Soo dat van u mijn doot of leven ick verwachtte/  
 Dewyl ghy maer alleen mijn dienstigh wesen kondt.
- Pamph. Sijn Hooghepdt my tot dienst van hem opt willigh bondt/  
 En daer vooz hebt ghy my tot hooger staet verheben/  
 Gebied' my wat ghy wilt ick werde aengedeben/  
 Te helpen u met macht / naer al mijn mogenthepdt.
- Hertog En dies verplicht ghy u vooz my te zijn bereyt  
 Ten dienst/ waer toe alleen ick u maer kan gebzupcken.
- Pamph. Beveelt my voozt te gaen dooz Hage / Hegg en strupcken/  
 Tot a' Antipode selfs ghy my gewilligh vindt.
- Hertog Pamphillo, ach! mijn Ziel u schoone Silla mindt /  
 En soo mijn min aen haer ick niet en kom te blussen/  
 Ben ick een doode Dozst: dit kon ick niet versussen  
 Du langher vooz mijn vyzndt: Want sonder u en sal /  
 Of ken sy werde niet mijn minne ten gebal/  
 Ick selber soud' haer niet met schatten noch Juweelen  
 Bekooze kommen/ om een kussen haer 'ontsteelen  
 Van 't lieve Fermiljoen dat op haer lipjes sweest/  
 Op welcke hoop de Dozst alleenelijck maer leeft:  
 Soo dat indien ghy haer niet tot weer min verwecken  
 Kont van u Hertogh: ach soo moet mijn Ziel vertrecken  
 Dyt dese Aerdsche cluyt! en dalen Hellewaert.
- Pamph. Ach! Hertogh in dit stuck mijn ziele is beswaert/  
 Dewyl mijn Suster wert vooz eereelijck ghewonen/  
 Gelijck sy d'eerste is van al u Adel vyzouwen:  
 Hoe ken ick ons geslacht en haer die schande doen?  
 Gebzupckt my waer ghy wilt / Pamphillo is soo koen/

Binnen.

En roof u upt de Helle dadelijck te halen /  
 Dat wil ick doen booz u / en sonder langh te dzalen /  
 D hier flux leveren : Maer schande aen mijn stam /  
 En eggen bloet te doen / mijn nopt in 't sin en quam.

Hertog

O ongeluckighe ! dewyl ick dan bevinde  
 Dat ghy my nu noch nopt booz desen en beminde /  
 Soo weet ick wat met u my aen te vangen staet.

Pamph.

Den Hertogh bid ick my te spzeeken eens toe laet /  
 Genaed'ge Dorst en Heer / eer ghy u soudt te wzeeken /  
 Aen my booz nemen : wil mijn Suster ick verspzeeken /  
 En bzenghen vande saeck u vaerdigh weer beschept.

Hertog

Soo doet en liefd' u selfs : Doch doet my mes geen leyt /  
 Doch spaert geen middelen / en soo sy is genegen  
 Tot goudt / seght dat ick haer daer tegens sal op wegen /  
 Haer sal ter werelt niet ontbzeecken : Nu ick ga.

Pamph.

Gaet wzeeden Hertogh gaet / ick bzeesd' u ongena :  
 Maer hoe sijn ongenade ! ben ick niet gehouden  
 Om alles hier te doen dat hy my toe vertroutde /  
 Dewyl dat hy my bzacht op d' alderhooghste trap  
 Dan 't hoofsche Heerlijckheydt en bzave Ridder schap /  
 Zae soo verd' dat ick werd van al de Edeliede /  
 Gelijck hy selfs geacht / met loffelijck eerbiede :  
 't Is waer Pamphillo dat u staet is eerlijck groot /  
 Maer ach ! in tegendel soo is het stuck te snoet  
 Dat ghy soud moeten doen / u wijt beroemt gestachte /  
 En kupsche Susters eer / sout samen ghy verkrachte /  
 En verder sal hy doch hier nummer toe verstaen /  
 Soo dat met list ick haer sou moeten ondergaen :  
 Of eenigh aer gewelt / dat sonde waer booz Gode /  
 Die ons de blaetschant heeft dooz wetten strenghe verbode /  
 Soo dat veel liever ick hier dupsent doobe sterf /  
 Als dat mijn oude stam / of Suster d'eerederf /  
 Dewyl sy is besaemt Itaelsen dooz en weder /  
 Dooz 't kupt en schoonste beeldt van dat geweest is zeder  
 De Edele Lucrees die Tarquijn heeft verkracht /  
 Daer Silla laes toe dient te zyn niet me gebzacht :  
 Maer 't sal beel nutter zyn mijn Daderlant te vze /  
 Dooz sulcken Herrogh wzeet / en booz sijn Czannpe /  
 Want soo ick hem niet bzengh om 't leven boozt ter stontd /  
 Soo ben ick doch om Hals dooz d'een of d'ander bondt /  
 En ick alleenigh niet / Maer Silla en de stamme  
 Van onse maeghschap gantsch / en die daer boozt van quamme /  
 Soo dat ick nu bestuyp / mijn Daderlant en my /  
 En u o Sillaes eer en bzunden neffens dy  
 Te vzen booz de swaet : ick sweert ick sal my wzeeken /  
 En met dit gladde stael / dwars dooz sijn herte stecken.

Binnen.

binnen.  
SillaHy trecke  
sijn ghe-  
weers

## Silla met haer Staet-Dochter.

Wat of den Hertogh doch dus dartel wesen doet?  
 Hy terght my waer ick gae en is gelijk verwoet/  
 Hy pryft mijn schoonigheyt / en roemt van mijn manieren/  
 Hy pooght my ober al te streelen en te bieren/  
 Hy noemt mijn sijn Sanctin en al sijn hepligheyt/  
 En sit ick pvers neer sijn hooft ter stont dat leyt  
 Hy dzoebigh in mijn schoot / en blijft soo legge rusten/  
 En seyt dat hy daer vindt sijn aengenaemste lusten/  
 Soo dat ick twyffel schier / indien sijn Herrogin  
 Het hooft ter neder leyd' dat hy met hert en sijn  
 Wel sou genegen zyn / my sijne Boel te maken/  
 Soo ick hem toe wouw staen mijn bedde te genaken:  
 Doch dat verhoede Godt ! mijn eere schein ick niet  
 Met u mijn Hertogin te brengen in 't verdriet;  
 De siechte die hem lest schein wacker aen te tasten/  
 Die komt hem van de min / die schielijck hem verrasten/  
 't En was de Docter niet die hy daer hebben wouw/  
 Pamphillo most van kant soo hy my spzeeken souw/  
 An tegenwoordigheyt en dozt hy van mijn Zoeder  
 Daer van vermanen niet : Den Hertogh die was zoeder:  
 Maer doen hy my alleen daer simpel by hem hadt/  
 Hy errenstijcke my bedzoeft om weer-min badt/  
 't Geen ick bevest geliet geensins te konnen mercken/  
 En soo mijn Zoeder met de Docter by de wercke  
 Ick t'same komen sach / raecht ick ter salen upt  
 Flux na mijn kamer waer ick suchten ober luyt/  
 En dacht hier komt het quaet nu selfs sijn Meester loone/  
 Dat hy beweest sijn Drouw / sijn Richte / en sijn Zoone/  
 Doen haten hy de minne en bloeckte Fiameer,  
 Nu brandt van minne selfs sijn hert en ziel met leet/  
 Nu ist al Silla vooz en na / soo dat mijn name  
 Hy daeghlijcx pryft soo hoogh / dat ick my daer af schame/  
 Doch d' Hertogh nummer sal soo verd' bewegen mijn/  
 Ick werd' mijn leven laugh sijn Boel of Concubijn/  
 Doozichtigheyt my voeght / om wisselijck te dzaghen  
 My in dit stuck vooztaen / want dit sal alle dagen  
 Seer lichtelijcke meer my komen vallen vooz/  
 Want als een Dins hem geeft te hollen upt het spooz  
 Dan eersucht / soo is geen toom aen hem vast te splissen/  
 Vermits hy aen d' een sijd' dan heeft al sijn gewissen  
 Geschooben / en alsoo de helsehe Doozt in rent  
 Daer dooz sijn fame hy / en al sijn Gloz schent:  
 Maer schoudt ghy Silla doch sijn Hooghepts gaple tochte/  
 Want dier gelijcke veel / Dzincesse onhepl bzochte.

Binnen.  
Her-

Hertogh Pamph. Pamphillo is het waer / dat sy haer liet beweghen?  
 Genaed'ge Dozt en Heer sy wasser langh eerst teghen/  
 Doch seer besendigh en met list ick haer bedzoogh/  
 Dooz dien haer eere ick gantsch tegen 't gout op woogh/  
 't Geen haer verblinde doozt / soo datse mijn begeere  
 En wat dat ick versocht doozt u mijn waerde Heere  
 Beloofde vastelijck: Indien de sake mocht  
 Soodanigh doch geschien/ dat sonder achterdocht  
 Van uwe Edellien en preutsche Joffer schappe  
 Sy wesen mocht bezijdt doozt rellen en doozt snappe/  
 Waer dat doch niemandt van de saeck sou zyn bewust/  
 Als u en my/ mijn Heer.

Hertogh Pamphillo met wat lust  
 Ontfangh ick dese maer / ick wil met danckbaer heden.  
 Dan nu af ceuwighlijck mijn gunst aen u besteden:  
 Bestemt doch uur en tijdt ick tot mijn wensch geraeck.

Pamph. Dat ghy in sonde smoozt/ ick dese nacht noch maeck.

Hertogh Soo ghy dit hzenght te weegh / Pamphillo al mijn daghen  
 Sal ick als Broeder u mijn goede wil toe dzaghen.

Pamph. Mijn Heer dat sal geschien : u sterf-uur die dunckt mijn  
 Die volght u al met moozt/ in Zullebacke schijn.

Hertogh Hoe seyt Pamphillo?

Pamph. Dat de dupstere nacht te naken  
 Dast al begint mijn Heer.

Hertogh Ach ! daer ick soo na hake/  
 Want dese nacht ick sal Victoziens ontfaen

Mijn langh ghewenste vzeught / waer dat ick nae gestaen  
 Sels by de Joffrouw heb/ nu veel verschepde male:  
 Doch nimmer dese troost van haer heb konnen halen/  
 Comt gaen wy/ nademael den Avont op de hant  
 Te ballen schier begint/ en dat mijn hertens bzant  
 Nu graeght om mijne min aen Sila schoon te blussen.

Pamph. Ick hoop dat u de Moozt noch slaen sal onderstussen.

Binnen.

## Helidoor, Fiameta.

Heliod. Mijn Fiameta schoon/ doozt wiens bergulbe glans  
 Dat ick my bind verlicht in dupsternis althans:  
 Vermits die kilaerheyt my/ by daghen en by nachte  
 Soo helder schijnt Princes: Dat ick u waerdigh achte  
 Een Conincklijcke Croon/ en Scepter sijn van goudt  
 Te swaepen hier op aerd/ gelijk mijn Ziel verrouwt  
 Dat noch gebeuren sal/ om u hooghwaerdigheden  
 En deftrigh eel vernuft/ en heusehe kuyfche zeden:

Ick



Ick ken ten vollen u niet loben na waerby/  
Doch het verdziet my lief / dat dus in d'zoefheyt wy  
Als ballinghen versmaet soo onbekent nu swerven  
Hier moeten / en de bzeught van hoofsche wellust der bens  
Doch ben ick u tot troost van d' Hemel toe geboeght.

Fiam. Ach Prinz Heliendoor! ick ben dies wel vernoecht/  
D' Excelency kan mijn hertje soo vermaken/  
Dat in u by-sijn ick mijn wellust schep: ick haake  
Doch nergens liever als in tegenwoozdighepdt  
Dan u o Dozt te zyn.

Heliod. Ach! of vol Majestept  
Ick u beschouwen mocht / en dat wy bepd' verkozen  
Doozuchtigh waren weer.

Fiam. Mijn Heere wel gebozen/  
Ick werde in mijn Geest nu dees' boozleden nacht

Gelijck als aengercoert / soo dat ick met boozdacht

De stemme hoorde Prinz van de Goddin Diana/  
Alleens of sp my wou getrouwelijck vermene/  
En sepde Fiameta, wacht my want ick kom/  
Ick wil van daer ghy zyt u bzingen haest weerom/  
Ghy na Florence sult geluckigh weder keeren/  
Om werden ingehult pompeusselijck met eeren/  
Waer gantsch den Adel u ontfangē sal na wensch  
Met al de Sozgerp van 't machtigh Fiorens.

My Lief soo 'k recht versta / wat d' Echo ons vertale

Daer dadelijcke gingh / soo sullen t' eene male  
Wy nu wel haest verbljft / en tot ons oude staet  
Herkeeren wederom / dooz' Hemelijck beraet/  
Want d' Echo propheteert pet sonders ons te boozen.

Op wat manier doch Prinz? ick bid u laet eens hoorzen.

Sijn woozde lude lief / dat wy vol Majestept  
Haest sullen ingehult groots werden alle bepd'.

Dus ist segghen, uyt te legghen:  
Ick kom Diana, u vermene,  
Om te keeren, weer met eeren  
Naer u wensch, tot Fiorens.

Lof Gode / u zp lof / dewijl ghy tot medoghen  
Dooz' d'zoevige gebeen en suchten zyt bewogen/  
Ons die in ballingschap dus langh nu zyn getweest  
Te helpen met u troost.

Du Fiamete bzeest  
Niet meer booz ongebal / Diana ons gelepde  
Sal weer na 't Hertoghdom / soo d' Echo ons booz sepde/  
Mijn lief / ay! laet ons moet nu grijpen bid ick weer.

Diana ick vertrouwe alles goets mijn Heet.

*Dit verhaelt Heliendoor.*

Diana, Echgo?

vermane, Echo?

kom, Echgo?

weerom, Echgo?

keeren, Echgo?

met eeren, Echgo?

na wensch, Echgo?

te Fiorens, Echgo?

Heliod.

Fiam.

Heliod.

Fiam.

Heliod.

Fiam.

Echgo?

Diana

vermane

kom

weerom

keeren

met eeren

na wensch

te Fiorens.

Binnen.

Cupido

39

Cupido met een Marsje om sijn hals, waer in  
hy heeft Spiegghels, Kammen, Weyers, Rieck-  
ballerjes, ende ander Joffer gescheer.

**J**offers met sou moepe kleeeren/  
Jonckers met jou wepse veeren/  
Bozghers/Boeren al te mael/  
'k Bid u let op mijn verhael :  
Want ick mien nou heen te tpe  
Met verschiet van kramerpe  
En verweende minne waer  
Die ick op socht alle gaer/  
Om den Hertogh te verkoope  
Die soo beur de sock sel loope/  
Datse met verwonderingh  
Chans selt sien hoe alle dingh  
Hem sel werden upt ghepepen/  
Midts dat hy hem het vergrepen  
Men Sophia al te wyet  
Die in 't minste niet mis deed' :  
Waer door dat sijn waerde Vrouwe  
Diert beroert van groote rouwe/  
En sijn Soon Heliodoor  
Naecht te hollen bupten 't spoor/  
Met sijn Suzpt in verre Landen/  
Om niet in sijn wreede handen  
Met haer te gheraken mee  
En te kryghen oock een stee/  
Sonder oorzaeck/ sonder waerom/  
Maer alleenelijcke daerom  
Dat hy jupst niet ipe woum /  
Dat sijn Soon verkeeren souw  
Sp de schoone Fiameta,  
Die hy doch niet kon verghete/  
Wyl dat hy de Soon vermaert  
Sp doch waren langh gepaert/  
Daer niet tegen was te streven/  
Of 't schoon had gekost haer leven/  
Midts sp edel is van Bloet/  
Al en hetse niet veel goet :  
Hoewel dat hy daerom raefde/  
En sijn gautsche Hof verbaefde/  
Maer nu komen t'samen ras  
d'heplighe me om haer Was.  
'k Heb die grimmer soo doen blaecken/  
Dat hy 't langer niet kan maecken /  
Met sijn eygen minne-brandt/

Die hem gloept in 't ingewandt/  
 Tot sijn Silla die betwoogen  
 Hem heeft dooz haer schoone oogen  
 Die hem sullen doen de doot/  
 Mits sijn geple lusten snot.  
 Sien ick recht / daer komt hy wand'len/  
 'k Wed hy sel noch met mijn hand'len/  
 'k Sal hem veple 't een of 't aer;  
 Hertogh koop wat van mijn waer:  
 Dats een waeper / vooz een Joffer/  
 Dats een Spiegel tot een Coffer/  
 Dats een bzabe gulde kam  
 Die noch kortz upt Indien quam/  
 Dats een Bozstel / dats een schuper/  
 Dat sijn kante van een sluper/  
 Dat sijn balletjes om de mept  
 Me te bzengen als sy nept.

### Hertogh, Pamphillo.

- Hertog Pamph. Wat dunckt Pamphillo u van dese soete kramer?  
 Den Hertogh koopt al wat / het sal te aengener  
 Dooz Silla zyn mijn Heer / de Dochters sijn toch graegh  
 Om sulcke snupstern te bzupcken alle daegh.
- Hertog Cupido Die spiegel is seet schoon.  
 Noch moper is het Wepse/  
 Dat Hertogh komt te sien heur selfs daer in een repse.
- Hertog Cupido Hoe weet ghy manneken dat?  
 Dat heb ick strax ehjcht /  
 Ick laeter moper in / waer ober Heer dat blijcht  
 Dat sy veet schoonder mee / haer selfs daer in sal schijnen.
- Pamph. Cupido Soo gaet dit seecker dan.  
 Den Hertogh sal 't bebijnen/  
 Want soo zyn Hooghepdt lust heeft dit terfsondt te sien/  
 Hy neemt de Spiegel me vyz beur een tijt te lien.
- Hertog Pamph. Soo meent ghy Joncken dan den Hertogh mee sou vyzpe?  
 De kramer / Heer verstaet / hem bet op Cramerpe/  
 Geloof ick als op saken die de min aen gaen.
- Hertog Cupido Ja dat vertrouw ick doch / nu manneken wel aen/  
 Wat sou de gantsche kraem van u wel moeten kosten?  
 Ach ! dat sijn Hooghepdt my van dese moept verlossen:  
 Soo 't Hertogh u beliest / ick geef de gantsche Mars  
 Dooz twee Ducaten Heer.
- Hertog Te wesen na ick hooz / maer geeft hem twee Ducaten  
 Om dat hy is beleest en mooptjes weet te pzen/  
 De Spiegel neemt hem af: en laet hem vooz de rest.

Pamph.  
Cupido

Daer Jonghken is u gelt,  
Dat komt noch alderbest :  
Ick danck den Hertogh, die my niet en sou bedancken  
Als hy mijn partjes wist/ en grill'ge minne rancken.  
En wist hy wat dat dese veur hadd' om te doen/  
Ick wed hy dadelijck sou wesen op sijn hoen.

Hertog  
Cupido.

Wat seght ghy manneken / wat praet ghy by u selven?  
Ick mach wel praten Heer/want spitten ick noch delven  
Geleert heb nimmermeer.

Pamph.  
Cupido

Gaet/ gaet vercoopt u waer.  
En ghy Pamphillo tijdt aen 't moezden boozt daer naer.

Pamph.  
Hertog

Boozt seggh ick packt u deur.  
Nu sal mijn uptgelesen

Binnen.

Pamph.

In dese Spiegel ick noch schoonder sien te wesen.  
Alst Hertogh u belieft: Ick sal u bzingen heen  
Ter plaetse waer ghy haer verwachten mocht alleen.

Hertog  
Pamph.

Ach! hoe mijn hert verlanght haer by-sijn te genaken.  
Dat ghy u lusten boet dat weet ick haest te maken/  
Hier is de Sale Dozst bereets al op gepronckt/  
Van haer die dooz u Min / de Ziel ghy hebt ontbonckt:  
Gelieft den Hertogh dat ick tot de rust hem helpe?  
Soo hael ick vaerdigh haer die uwe pijn sal stelpen.

Hertog  
Pamph.

Pamphillo Drundt/ versuymt dat bidd' ick u doch niet.  
Sijn Dooghheyt my vertrouwt sulcx nummer en geschiet:  
Doch soo sal Silla Dozst met Waeghdelijcke schaemte  
Te boozschijn komen u/ maer gh'lijck als na de Craemte  
Der vrouwen in 't gemeen/ haer liefde grooter wert/  
Soo sal sy moezgen oock veel beter sijn gehart/  
En met omhelsinghe u kussen en soo streelen/  
Dat met vernoegingh ghy u minne-spel sult speelen.  
Nu Hertogh met verlos/ een wepnigh hier verbept.

Binnen.

Hertog

Pamphillo, spoedt u doch/ doet als ghy hebt gesept:  
Ghy klepne Cupido ghy aengename jonghe/  
Om niet en waeter van u Godthept dus gesonge/  
Ghy hebt my eerst gewont en dapper aengetast/  
En ontvermacht met blam van minne-voor verast:  
Nu komt ghy wederom en pooght my te genesen/  
Waer voor ick schuldigh ben om danckbaer u te wesen.  
O Silla met wat vzeught! verwacht ick u persoon:  
Daer soo ghy had' gewilt my wel had konnen doon:  
Want soo weer spannigh ghy ghelet had op u eere/  
'k Had booz der minnen bzandt gheheel upt moeten tceer/  
Dewijlder upt u ooggh een bonckje was gespat/  
Dat my met hert en ziel gants ingenomen hadt:  
Doch sult ghy lieve Vrouwe my konnen nu van qualen  
Verlichten/ en verblijt doen weer mijn adem halen/  
Als in u narren ick mijn vzeughde scheppen sal/

Dat my het aengenaemst sal wesen boben al:  
Komt/ komt dan Silla komt/ op dat ick mijn mach rusten  
In u verweende schoot/ en narmen nae mijn lusten/  
Daer ick van nu of aen my vast verbonden houw/  
Weljyl my niemant doch vermaecht als dese Vrouw.

Gordijnen toe van 't Ledicant, Cupido gaet binnen.

Pamphillo, Bruno sijn Dienaer.

- Pamph. Du Bruno, nae de mael dat ghy my dozt be-eedighen  
Te helpen mijn / mijn eer tot inde doot verdedighen /  
Soo toont u mann'lyck mi/ ick sal u treden booz.
- Bruno. Genaeb'ge Heer ick sweer geen boet opt bupen 't spooz  
Te setten : schoon ghy wout den Hertogh selfs onthiven.
- Pamph. Wel aen/ soo looft ghy my getrouw in als te blijven,  
Bruno. Dat sweer ick u mijn Heer/ ick sal u zyn getrouw/  
Al waert ick in mijn doot oock datelijck loopen souw.
- Pamph. Soo trecht u Ponsaert dan/ en past my te ontsetten/  
Indien hier yemant komt mijn wzaecke te beletten :  
Het is den Hertogh wzeet die strength my heeft geboon  
Te leggen/ op dat hy sijn wellust daer mee pleeghe.
- Bruno. En wou den Hertogh ghy haer selfs daer toe beweeghde?  
Pamph. Dat wild' hy/ of hy souw my toornigh straffen doen.  
Bruno. Dat hinder d' Hemel Heer: De Goden dat verhoen.  
Pamph. Hy selver / sweer ick sal nu dooz mijn handen sreven/  
In Silla eerlyck sal ten Hof wel blyven leven.  
Dooz ons wy bluchten boozt ter stont ten Lande upt.
- Hertog. Daer gaet de Zale op/ mijn dunckt ick hoor geluyt/  
Pamph. Du sal ick na mijn lust/ haest mogen my verwarmen /  
By schoone Silla en sacht rusten in haer narmen :  
Du sal ick plucken haest veel kusjes van haer mondt/  
En werden in haer schoot met vzeughde weer gefondt/  
Komt Silla, komt mijn hert/ op dat ick my vermake.
- Pamph. Wy komen met de doot die u haest sal genake:  
Du hoozt ghy Bruno selfs wat grouwelijcke lust  
Hy tot mijn Suster heeft / die Silla nummer blust  
Soo laugh ick adem schep : Maer hy sal sweer ick sterben/  
C' sa Bruno nu ist tijdt te stecken en te kerben.
- Hertog. O Goden! staet my by/ verbloecte Moozdenaers,  
Pamph. C'pzan/ ghy sterben moet/ want u bebloede haers  
Die brandt nu inde pyp/ de boete van u sonden  
Bestraffen Hertogh u/ met die en dese wonden.
- Hertog. Pamphillo had my dit doch immerg niet belooft.  
Pamph. Dit beurd' u/ op dat ghy mijn Susters eer niet rooft :  
Du Bruno schzoozt doch niet/ boozt neemt hem by de beeten/

Sy momp'len binnens  
mandr'samen.

Dat wy hem werpen op het bedde weer met eenen :  
Soo/ soo leght daer Tyran, nu decht hem met het hieet/  
Schuyft de Gozdynen toe/ 'k heb wzaeck nu van het leet  
Dat hy my wilde doen/ aen hem met lust bekomen.

Bruno.  
Pamph.

Dat ken ick Heer / doch hebt rechtvaerdigh wzaeck genomen.  
Aen hem/ dats niet genoegh : Dies om 't gemeene best  
Soo haelt hier d'een nae d'aer/ voozt bzenght hier al de rest  
Die hem bestaen in bloet/ ick wil aen 't moozden tpe/  
En nu met een dit gantsche Hertoghdom bezype:  
Op datter van sijn bloet/ onschuldigh weder wzaeck  
Gesocht en wert/ aen haer / die nopt van dese faeck  
Geltewen heeft: Dat 's aen u Silla, o mijn Suster!  
Mocht ick u voeren mee soo waer mijn hert geruster/  
Doch sal ick u met hoope troosten waer ghy zyt/  
En waer ick wesen sal u weten doen altyt :

Bruno.

Voozt Bruno dat wy doch de moozt een epude maecken.

Pamph.

't Is Heer genoegh gemoozt : laet ons voozt alle saecken  
Bemalen hoe wy best/ geraecken uptter Stadt/  
Wy moeten voozt mijn Heer/ daer dient gesozricht/ dat  
Men ons vervolgen sal/ ick bid u laet u raden.

Bruno.

Om wegh te komen ben ick geensins niet beladen/  
Dies soud ick garen my/ nu ick aen 't moozden ben  
Doch verder wzaeck/ nu dat ick my wzaecken ken.

Pamph.

Heen Heer : Soo wy soo langh met d'and're besich waren /  
Sou licht d'aenstaende dach u wzaek openbaren:  
Ick bid u andermael dat wy ons doch versien.

Wel nu ghy my sulckx raet/ sal 't datelijck geschien:  
Siet desen bzief ick heb aen d'Hertogin geschzeven/  
Hoe dat ick ben de Man die d'Hertogh bzocht om 't leven/  
Om dat hy hebben wou ick Silla tot sijn wil  
Bewegen sou/ het geen dat ick langh tegen hil/  
Waerom hy dzeppghde my/ indien ick sulckx niet dede/  
Te doen van stonden aen van lit tot lit ontleden/  
Gelijck als ick verstondt dat al sijn meeningh was/  
Soo dat ick beynsen most vooz d'Hertogh op dat pas/  
En midd'ler tydt bestoot/ hem selver strack te doode/  
Dooz ick mijn Suster bzacht tot sijn wellust soo snoodes  
En desen bzief ick sal gaen dragen voozt terstondt  
Aen d'Hertoghs grootste bzundt.

Bruno.

En treffelijcke bondt.

Pamph.

En lasten/ mozgen hem die d'Hertogin te dragen/  
De poozt hy op 'nen sal / wy dan in posse jagen  
Doozt na Venetien/ op dat ons niemandt vindt/  
Wat dunckt u Bruno?

Bruno.

Heer 't is wel van u versindt.

Pamph.

Hier dunckt my dat hy woont soo recht ick sie in dupfker:  
Stil Bruno doch,

- Bruno. Mijn Heer wat nader komt / ap luyfter/  
 Ich hoor my dunckt gewach.
- Pamph. Staet stille dat ick schel. by schel.
- Dien. Wie is daer vooz de poozt / wie rincekelt aen de bel?
- Pamph. Doet open : waer 's u Heer?
- Dien. Mijn Heer / genaed'ge Heere /  
 Die gaet daer eben wegh.
- Pamph. Voozt doet hem weder keere /  
 Ich hem te spreekken heb: haelt vaerdigh hem weerom.  
 Creet binnen Heer tot dat ick dan hier weder kom.
- Dien. Stadt-houder ghy zyt nu alleenigh onse brugge /  
 Wy kunnen voozwaerts upt / noch achterwaerts te rugge /  
 Als langes u alleen ons bergen nu ter noodt.
- Pamph. Dan waer dus inde nacht doch mijn Heere?
- Stadth. **Gen bood'**  
 Soo jupf de Poozte floot / Stadt-houder ick gekregen  
 Van mijn Heer Broeder heb / die seer bedooft gelegen  
 Te komen is : aen een te heete bange koozts /  
 Soo dat ick inder nacht my dien te spoeden voozts /  
 Dewyl hy my ontbiet en vets heeft te belasten.
- Stadho. Alst u mijn Heer belieft / ick sal u vooz mijn gasten  
 't klinckhet doen openen / en wat ghy meer begeert  
 Dat sal ick dadelghck doen hebben u.
- Pamph. **Gen Heert**  
 Of twee / Stadt-houder , doch gelieft te doen bestellen  
 Vooz my / en dese : die mijn dienaer is / vertellen  
 En kan ick naeu mijn vruut hoe dat ick ben ontroert.
- Stadho. De tijdingh dzoebigh is.
- Pamph. Ich schyn te zyn verdoert  
 Vooz 't overleggen / of ick hem sal lebent binne !
- Stadho. Mijn Heer versupmt u niet / maer flux om tijt te winne  
 Soo set u elck te paert / brengh voozt hem by de post /  
 Mijn Heer daer seggen kan hy strax voozt wesen most /  
 Ich weet ghy morgen vzoegh zyt by hem vooz den dagen.
- Pamph. Stadt-houder mocht dat schien?
- Stadho. Mae dat ghy aen mooght jaghen /  
 Ich twyffel niet mijn Heer / ghy spreeket u Broeder noch.
- Pamph. **Gen vruutschap my te doen / bid ick / hier nevens doch**  
 Dat ghy aen-nemen wilt.
- Stadho. Seer garen waerde Heere.
- Pamph. **Dats dat ghy my belieft / te toonen soo veel eere /**  
 Dat aen de Hertogin ghy morgen vooz de Doen  
 Haer dese vzief bestelt / doch most ghy 't selber doen  
 Op dat ick seecker gae / en my daer op vertrouwe.
- Stadho. Ich sal 't versupmen niet / maer d' Hertogin **De-vrouwe**  
 Die selfs in eygen handt doen hebben upt u naem.
- Pamph. Soo gaet dit seecker dan : als wy met liefd te saem

We r sprecken sullen Heer/ sal ick u doen bezwoede  
Deel grooter bzundt te zyn als ghy my opt vermoede/  
En hier mee danck ick u voor d' Eer aen my betoont.

Stadho.  
Pamph.

Ik blijf u Dienaer Heer.  
Mijn bypigheyt verschoont.

*Hy gaet met sijn Dienaer en de knecht vande Stads-houder, die de sleutels vande Poort heeft.*

Stadho.

Ik wens te ach ! vooztaen u staeghs te mogen dienen/  
Wyl by sijn Hoogheyt ghy my konnen soudt verliezen/  
Dooz u soo goede gunst/ te met een dienstigh woozt  
In 't gunt dat ick versocht/ mijn bzunden al/ ick voozt  
Sou sette konnen/ als ghy my maer waert genegen/  
Permits ghy sulcx vermooght en bzengen kunt te wege :  
Want naest den Hertogh ghy gebiet de gantsche staet/  
Ghy van sijn Hoogheyt zyt alleenigh doen en laet :  
En is ons niet belast/ wat dat ghy mooght gebieden/  
Dat/ dat den Hertogh wil dat daed'lyck moet geschieden/  
Of van sijn Hoogheyt selfs bebel gekomen waer/  
Soo dat met groot eerbiet den Adel allegaer  
D alle eer bewijst/ de Bozgers al te male/  
De minste en de meest/ en doen niet dan sp talen  
D seer ootmoedelyck te groeten dooz den dach/  
Met alle nederighepdt en redelyck ontsach.  
Sijn Suster Silla, 't Hof bevolen is alleene /  
De edel Joffers al hoe hoogh van staet of kleene  
Sp moeten doen al e' same naer haer wil en laet/  
Waer op ontsach'lyck elck met voozsicht wacker past/  
Sulcx dat ick wel in achttingh nemen sal u seggen/  
En op die lostenis mijn gaen te ruste leggen.

Binnen.

Silla sit hier by 't lijck vande gestorven Hertogin met eenige

Edel-vrouwen, de Hertogin moet op een sierlijck Ledicant  
in haer beste gewaet liggen, waer by twee Was-  
kaerffen staen branden.

Silla.

Met wat bekommeringh heb ick de gantsche nacht  
Bewaent/ besweet/ beanght/ beroert/ laes ! dooz gebzacht/  
Permits sijn Hoogheyt noch mijn Zoeder niet te binden  
Sijn vanden Adel / die haer blytigh onderwinden  
Te soecken ober al : sijn lijf trouwanten t'saem  
Die hebben dooz de Stadt / haer bepde seer bequaem  
En hier en daer gesocht/ maer nergens niet gebonde/  
Sulcx dat waer dat sp zyn / noyt pemaent dencken konde:  
En leyder/ d'Hertogin, die soo langh krank gewest  
Nu is/ heeft dese nacht gegeven laes ! de Geest.  
Sp suchten/ sucht op sucht/ soo droevigh in haer sterben/  
Om d'Hertogh soo het scheen/ doch mocht geen troost verwerben.

Ich



Ick meen sy garen hem sou eenmael noch gesien  
Wel willen hebben / dat doch niet en kon geschien:  
Mijn handen druckten sy / en soo met donck're ooggen  
Gaf sy te kennen hoe sy sturf: waer dooz bewoogen  
Ick werden ach! soo seer / dat met de Hertogin  
Ick wel gestorven had' / op dat ick alsoo in  
Haer tegenwoozdigheyt gebleven waer / en mede  
Had baren moghen waer sy nu in rust en vrede  
Sal leven eeuwigelijck: O Hertogh! ghy ghewis  
Geweest een gozsaeck zyt van al haer dzooffenis/  
Soo dat ick vrees de Goon u daer vooz sullen plaghen/  
Schoon dat ghy nu verlijt in wellust al u daghen/  
Dat's maer verganckelijck / doch hier nae komt een dach  
Dan reeckenschap te doen daer elck op dencken mach.  
Ach Hemel! wie komen sy tozsin dus mismoedigh  
Met dzoede rouw bekleet: Wie doch leyt soo bebloedigh  
Bestorven als een doot / in Doozstelijck gewaet  
Op dese Kercke baer!

Urbanus  
komt met  
het dode  
lichaem  
van den  
Hertogh, dat  
van r'ovee  
Dienaers  
ghedragen  
vort.

Urban.  
Silla staet  
het Cloet  
op.

De-vrouw in dese staet  
Wp d'Hertogh vonden laes! doch wie dat hem vermoozden  
Ken van ons allen hoozden  
Noch konnen gautschelijck te weten komen mee/  
Wie soo verbloecten moozt aen onse Hertogh dee:  
Maer't sal wel komen upt / al sou de Sale spzeeken/  
Waer in moozdadigh hy verwurght is en doozsteeken/  
't Gebogelt inde Lucht het openbaren sal.

Silla.

Ist Hemel mogelijck? Of hebt dit ongebal  
Het Hertoghdom vooz langh dus deerlijck ghy beschoozen/  
Dat's dat ghy hebben wout het gantsch sou gaen verloozen?  
Urbanus bzuindt / wat komt ons leyder over nu?  
Saeght ghy mijn Zoeder niet? dat seght my / bid ick u /  
Wyl met den Hertogh hy is gisten upt gherede/  
Het valt my in helaes! hy sal om hals syn mede/  
Sy hebben / 't valt my in / om 't leven hem gebzocht/  
Hy dient Urbaen, en moet flux werden mee gesocht:  
Gaet Dienaers my verlanght te weten hoe ghebare  
Mijn Zoeder wesen mach.

Stadho.  
komt upt.

De-vrouw soo ick geware  
Wiert d'Hertoginns doot / dus dzoebigh! quam terstont  
Ick voeghen my nae 't Hof / dat ick niet laten kont/  
Wemyl u Zoeder my dees bzieft te nacht ghegheben  
Weste om te bzenghen haer / die nu leyt sonder leven.

Silla.

Zae siet den Hertogh daer oock leggen in syn bloet  
Der moozt / en dooz syn hert gesteecken gantsch verwoet.

Stadho.  
by onideck  
hem.

Den Hertogh! en vermoozt / waer syn de Moozders heenen?  
Die hem dus wonden ach!

Silla.

Die t'samen syn verdweenen /

**Stadho.** Doch sijn sy lijveloos / Stadt-honder seght wanneer  
 Of hoe laet inde nacht / spraeckt ghy mijn Broeder Heer  
 Ontrent de midbernacht / hy lafte my t'ontslupten  
 't klinket / dat ick liet doen / en ginck soo boozt nae buyten /  
 Maer ick hem by de Post twee Paerden heb bestelt  
 Booz hem en booz sijn knecht daer mee hy was verselt /  
 Soo dat hy vaerdigh is in poste wegh ghereden.

**Silla.** Maer waerom inde nacht in nare dwysterheden /  
**Stadho.** Vertrocken doch van hier? en seyd' hy u dat niet?

**Stadho.** Dit seyd' hy my Me-vrouw / hoe dat hy met verdziet  
 Soo giff ren avondt laet / de Poozte wiert gestooten /  
 Een bries ontfangen had / waer mee in post gestooten  
 Quam van Venetien een afgesonden bood' /  
 Wie dat hem tijdingh bzacht sijn Broeder in doods nood'  
 Ghelegghen was / die hem van herten noch eens gare  
 Gespzoocken hebben sou / soo sulckx moogh'lyck ware /  
 En daer toe d'Hertogh hem gegeven had verlos.

**Silla.** Wel dit sou wonder zyn / hier weet ick gantsch niet of.

**Stadho.** En dese bries hy my soo ernstelijck bevolen  
 Heeft selfs te dzaghen hier / sulckx dat wel pets verhoolen /  
 Groot van vermogen vrouw / hy daer in schryben mach.

**Silla.** Laet sien het opschrift doch / het is sijn haant / maer ach!  
 Wat of dit wesen sal? ick werde opgetogen /  
 Ick weet niet wat hier af ick al sal dencken mogen /  
 Ja durf ter naeuwer noot den bries op bzecken doen.

**Stadho.** Laet my die bzecken op soo raecht ghy wpt vermoen /  
**Silla.** Het geen u Broeder schryft dat mach Mevrou wel weten.  
**Stadho.** Stadt-houder bzechtse op / al tijds genoegh ver sieten.

**Silla.** Dat sal ick doen Me-vrouw en lesen u die booz.  
**Stadho.** Hoe luydt den An-hout doch? Leest helder dat ick hooz.  
*Stadt-houder leest.*

Alsoo den Hertogh my geveghet heeft, ja gedwongen  
 Door dreyginghe die ick u mond'lingh met de tonge  
 Noyt dorst verhalen, groot vermogen Hertogin:  
 Ist sulckx, dat by geschrift ick nugeraden vin,  
 Het selfde openbaer aen u Princes te maken.  
 Den Hertogh heeft op my versocht Me-vrouw een sake  
 Die gantsch ongod'lijk was: hy wilde dat ick souw  
 U en mijn Suster beyde brengen laes in rouw;  
 Door geyle lust was hy soo growwlijck ingenomen  
 Tot Silla, dat hy my gaflast met haer te komen  
 Op dese selve plaers, daer ick hem heb vermoort,  
 't Geen ick hem love most Princesse op mijn woort,  
 Doch soo geen dwongen ced de mensch en is verbonden,  
 Soo heb ick voor die daet ter hellen hem gesonden:  
 In plaets van Silla hem te brengen in sijn schoot,  
 Soo heb ick hem gebrocht tot straf de wreede doot.

16  
Beschuldicht *Silla* niet dat sy hier oyt af wiste,  
Wijl sy onnosel is, en hier op nummer giste,  
Dit schrijf ick selver u op dat om mijn misdaet  
Ghy niet onschuldigh doch een ander straffen laet.

*Pamphillo geheel den uwen.*

*Silla.* Stadt-houder wat ick hoor ist spooch of tooverpe?  
Waerom o Zoeder bzacht ghy my laes in dit lpe?  
Wat lpe *Silla*? nu hy vooz u eere street:  
Laet u verdzieten niet wat pijn men u met leet  
Hier doen besuuren sal/ tot boete van sijn daden/  
Deer behouden bleef / dat sy het lichaem smaden/  
Iae schenren van malkaer mijn leden tot haer waeck/  
Ick sterf geduldigh/ want te sterben ick nu haeck.  
Ha Hertogh: hadd' ghy dit baldadigh my beschoozen?  
Deel nutter ghy vermoozt/ als dat ick sou verloozen  
Mijn loffelijcke saem soo hebben tot een schandt  
Van mijn beroemt geslacht/ en waerde Vaderlandt.

*Stadho.* Me-vrouw met insicht sal den staet dic overmicken.  
*Silla.* Men doet my datmen wil ick vooz de doot niet schzicke/  
Mijn eer ick waerder acht als leven/ dus getroost  
Ick my/ mijn Heer met Gode/ en of ghy gebloost  
My moocht sien vooz u staen/ dat is van groote zreughde  
Die ick genooten heb dooz Zoederlijcke deughde  
Want wijl mijn Zoeder my vooz schande heeft bezijt/  
Wil ick verschuldicht hem weer danckbaer sijn alijt/  
Iae wil vooz sijn misdaet graegh off'ren op mijn leven  
Pu hy tot inde doot doost vooz mijn eere streben/  
Doet my verseck'ten Heer/ en stelt my vooz den raet.

*Stadho.* Dat moet geschien Me-vrouw uytwijfende mijn staet/  
Doch loof ick dat ick sal u woozt doen/ en mijn trouwe  
Betoonen u/ soo ghy bebinden sult Me-vrouw.

Binnen.

De Staet-Iofferen doen de Gordijnen vallen.

### De Tijdt uyt.

Ick ben de blugge Tijt die met de Zeyfen kerben/  
Dat heden staet en bloept kom schielijck ick bederven/  
En hou het Flux ter neer/ en smack het inde sijck:  
Ick maech de Rijcke arm/ en d'armen weder Rijck /  
Ick doe al wat ick wil / ick stel de Zee in roeren/  
En laet veel Zielen straf na haren afgrondt boeren.  
De grootste Monarchy hoe machtigh dat se schijnt/  
Dernieticht dooz de Tijdt, en als een Bloem verdwijnt:  
De heubels rijs ick hoogh / ick dalen doe de Berggen/  
Waer dat de naechte Reusen pleghen nie te tergen  
De Goden/ doen sy die dooz hulpe van malkaer/

Tot

Tot trappen maecten/ en de eette op den aer  
 Een Hemel scheenen dooz haer kracht om hoogh te tozssen /  
 Wees rocht de Tijd om veer dooz tytelycke Jozzen.  
 Dit machtigh Hertoghdom seer langh ick heb verschoot /  
 Waer d'Hertogh heb ick om sijn wzeetheyt staeghs getoont /  
 Hy is de moozder die ten wzaech ick aen besteden  
 Pamphillo, die te moozden hem hadt groote reben:  
 Mits hy doen sterben had' Sophia sonder schult/  
 Dol spyt en vinn'ge haet en enkel ongedult/  
 Sijn epgen Soon verjaeght/ sijn Hertogin om 't leven  
 Gezacht/ en hem daer na selfs grouwelijck gegebeit  
 Sijn gable wellust gantseh en gader tot een pzoop:  
 Sulckx dat hy waerdigh is dat ick sijn naem upt-rop/  
 De kupsche Silla dooz sijn gable lust verbolgen/  
 Die verghd' hy om haer min/ met dartel na te volgen:  
 Doch mits haer eerbaerhept sijn lust noyt toe en liet /  
 Soo dwongh Pamphillo hy/ dooz strengh en straf gebied  
 Sijn Suster met gewelt/ of listen te beweghen  
 Tot vupl onkupsche lust waer toe hy was ghenegen/  
 Wie dat rechtbaerdigh hem gestraft heeft en vermoort  
 Gantseh tegen loftenis van dwongen eedt/ en wwoort.  
 Veel loffelijcker wast den Hertogh om te bzenge  
 Als vooz sijn stam/ en hem/ of Suster te gehengen  
 Soo schandelijcken bleck/ die Soude Croone smet/  
 Dat sy niet waerdigh sijn weerom op 't hooft geset/  
 Hy is ten landen upt voozlichtigh al gebloeden/  
 Haer dzepphd'men om de daet seer wzeedelijck te doodent:  
 Doch sulckx de Tijd belet: Want sy onschuldigh is /  
 Dat ick vooz 't gantse Hof doen blijcken sal gewis.  
 Den Prins Helidoor bereets al is op wegen/  
 Dermits aenschrijbigh hy van 't Hertoghdom gekregghen  
 Heeft om soo daedelijck te werden ingehult  
 Tot Hertogh van Jlozens/ als ghy beschoutmen sult/  
 En Fiameta tot haer aller Hertoginne,  
 Die sy triumphelijck me halen sullen binne/  
 Diana de Godin gelept haer tot de staet/  
 Die Tijd haer tot geluck met vzeught ontfangen laet.

Binnen.

Eerste vertooningh, daer Helidoor met sijn Fiameta ontfanghen ende ingehaelt werden, en gevolght zijn van Diana en de Tijd.

Tweede Vertooningh, daer sy beyde gehult werden.

Derde Vertooningh, daer Silla gheperdonneert wert: ofte in ghenade aen ghenomen.

Verkeert haest.



t'AMSTERDAM,

Ghedrukt by *Nicolaes van Ravesteyn,*

Anno 1640.